

"TĒVYNĒ"
Išleidžiama Susivienijimo
Lietuvių Amerikoje kas
penktadienis.
V. K. Račkauskas
Redaktorius (Editor).
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose \$1.60
Kitose viešpatystėse \$2.00
Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite.
"TĒVYNĒ"
307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.

"TĒVYNĒ"
Published every Friday by
Lithuanian Alliance of
America
At 307 W. 30 th Str.
New York, N. Y.
A. B. Strimaitis Sec'y
& Business Manager.
Yearly subscription rates:
In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$2.00
All communications should
be addressed:
"TĒVYNĒ"
307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.
Tel. Chelsea 5152.

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

No. 5

New York, 31 d. Sausio (January) 1913.

Entered as Second Class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. VI

ATSISĀUKIMAS.

Mēs, Brooklyno lietuviai atsišaukiamė į visą lietuvišką visuomenę, idant jūs broliai paduotumėt mums savo brolišką ranką. Jau laikraštija apskelbė apie didelį rubsiuvių streiką New York'e ir New Jersey. Tame streike dalyvauja virš du šimtu tūkstančių žmonių, tame tarpe ir mūsų lietuvių randasi apgailėstainam padėjimui suvirš 3 tūkstančiai. Jau trečia savaitė, kaip stojom į kovą už duonos kėsnį, nes pabrangus valgomiems produktams, jau mums bedirbantiems užstojo krizis, ir toliau negalėjome daryti kapitalo išmainimui savo šeimynų, todėl buvome priversti stoti į kovą su kapitalistais, vien už duonos kėsnį, kad galėtumėm save ir savo šeimynas išlaikyti ir apdengti. Nekurie kapitalistiški laikraščiai skelbia neteisingas žinias, suima žandai skaitlių mūsų kovotojų už pagerinimą buvio, kiti sukraipo dalyką, vadindami mus maištininkais ir kitokias apšmaizias ant mūsų mōto. Bet mēs nesame jokiais maištininkais vien kovojame už savo gyvasties palaikymą, ir šaukiame mūsų broliai lietuvių pagalbos mūsų kovoj, nors suraminimu priduoosite mums spēkų. Mēs šaukiame prie visų Suvienytų Valstijų kriaučiai-lietuvių ir kiti amtininkai. Jeigu kriaučiai patēmysite kokiam nors mieste darbą iš New Yorko prisijūsta, tad malonėkite mēs tajį darbą, o jeigu ir ne kriaučiai patēmysite kur nors dirbančius kriaučius darbus iš New Yorko, tad malonėkite mums pranešti per laišką, pažymėdami kokios „vėražės“, kokis kontraktorius ir jų antrašus. Jau kitataučiai tuo senai rupinasi ir pranėšė streikuojantiems. Kapitalistai jau pradeda rupintis, kaip išduot savo darbą į kitus miestus, idant mus pailsint, idant mus įtraukt į bardą ir alkį atgal. Draugai lietuvių, bukime mēs vienybėje, nes be vienybės pas mus joks pagerinimas buvio neįvyks. Todėl broliai lietuvių prisidėkite prie mūsų kovos su savo pagalba.
Su draugiškumu,
Liet. Rubsiuv. streiko kom.
Delegatas, J. Augunas,
Pres. Kom.:
Jonas A. Mokevičė,
V. Šibūnaukas.
101—103 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

ATSISĀUKIMAS Į AMERIKOS LIETUVIUS.

Garbingi Tautiečiai!
Kaip galėjote pastebėti iš Amerikoje einančių mūsų kalba laikraščiu, „Birutė“ žadėjo siųsti pas Amerikos lietuvius savo atstovą. Tą žingsnį „Birutė“

padarė pačio gyvenimo priversta. Prūsų arba Mažosios Lietuvos suvokietėjimas, ačiu Vokietijos valdžios pastangoms, yra augšto laipsnio pasiekęs. Vokiečių valdžia ir dabar nepaliauna varius visokiais budais savo tą Mažosios Lietuvos suvokietėjimo politiką. Kaip galima iš įvairių statistikos šaltinių pastebėti, lietuvių, arba teisingiau, prisipažįstančių save lietuvių skaitlius kasmet vis mažėja. Iš to galima matyti, kad vokiečiams darbas eina pasekmingai, ir jeigu mēs, lietuvių, nepasipriešinsime greitu ir su užtektina jėga toms vokiečių pastangoms ištautinti Mažąją Lietuvą, tai arti tas laikas, kuomet apie šį Lietuvos kraštą, kaipos mūsų tautos dalį, liks tikta atminimas. Tuli prakilnesni Prūsų lietuvių tą jau senai suprato ir visomis jėgomis stengėsi ir stengiasi išgelbėti šią mūsų tautadalę nuog galutinės mirties. Tam tikslui jie nesigailėjo nei darbo, nei jėgų. Tam pačiam tikslui tautiška atgavinti Mažąją Lietuvą buvo įkūrta „Birutė“. Per visą savo ėjimo laiką ji, kiek galėdama, kovojo priešai naikinančių mūsų tautą vokiečių politiką. Visas tas sunkus darbas buvo atliekamas atskirų žmonių jėgomis, pasišventimu. Mēs aiškiai matome, kaip nelygi yra ta kova: iš vienos pusės milžiniška valstija, kuri lietuvių ištautinimui gali mesti ir meta dešimtis, šimtus tūkstančių ir kuri, vadydama tą darbą nuog senai turi tvirtai išdirbtą tam tikslui organizaciją ir planą — iš kitos pusės keletas prakilnesnių lietuvių, trokštančių savo Tėvynės atgijimo, nesigailančių nieko savo Tėvynės atgavimui ir šale tos mažos tėvynainių kuopelės žemai stovinti tautiška susipratime ir suvokietėjimo svaigulių pagauta liaudis. Nelygi kova! Nežiurint į kovos nelygumą, ji visuomet kuoveikiausiai buvo vedama. Bet jėgos jūk mažos ir sunkioj karionėj greit nyko. Kartą jos buvo pasibaigę, ir tuomet Amerikos lietuvių suprato savo brolių, Prūsų lietuvių, sunkų padėjimą, atjautė ir parėmė jį. Ačiu tai paramai, sunkus atgavimimo darbas prasidėjo didesnėmis jėgomis, veikiai ir žymiai prasiplatio. Taip žymiai ir noriai iškaravo savo tautiečius parėmę, Amerikos lietuvių apie juos greitai užmiršo. Išsibaigė metai, bet Amerikos lietuvių apie „Birutę“ jos sunkų ir svarbų mūsų tautai darbą, rodos, visai nei nežino. Ir tai po tokios išpradžių karštos paramos „Birutė“, nors ir matydama, kaip Amerikos lietuvių ją užmiršo, vis-gi stengėsi veikti toliaus ir dėjo kovon paskutinės jėgas. Jūk tai vienintėlis Mažosios Lietuvos visuomeniška-politiškas laikraštis, besirūpinantis savo tautos atgavimu, ir jai žūnant, žūsta ir visas jau prasiadėjęs ir susiglaudęs prie jos tautiškas Mažosios Lietuvos judėjimas. Šaukėsi prie savo santautiečių „Birutė“, bet jos balsas skambėjo, tartum tyruose, be aido. Šaukėsi ne vien „Birutė“. Beveik visi įžymesnieji Mažosios Lietuvos veikėjai, matydami pavojų, gresiantį „Birutei“ žūvus, visam dar jaunūniui, bet jau išlėto augančiam tenyškūniui mūsų tautos judėjimui, tam tikrame atsišaukime atsiliespė į Amerikos lietuvių visuomenę, nurodydami „Birutės“ svarbumą ir jos parėmimo reikalingumą. O parama reikalinga, labai reikalinga. Darba įdėtos paskutinės jėgos: jeigu nebus greitos paramos, tai užsūtės Mažosios Lietuvos apgyvėjimas ir žadintojas, turės nustoti, ir su ją žūsta viena paskutinė vilčių atgavinti šią mūsų Tėvynės dalį.

Lietuvių Tautiečiai! Plati Amerikos visuomenė! Ar-gi gali tas paskutinis Mažosios Lietuvos varpas nutilti? Neužmirškime, kas pasakytas prusiečių atsišaukime: „Mažoji Lietuva buvo tvirtovė, iš kurios paleistas pirmas spausdintas žodis ir rusų prislėgta ir persekiojama Didžiąją Lietuvą. Iš Mažosios Lietuvos ėjo per ilgus metus laikraščiu laikraščiai ir platindamiesi po visą Lietuvą, nešė su savim šviesos spindulius ir paramą mūsų broliams, augštaičiams ir žemaičiams“. Perskaitykite tą visą atsišaukimą, ir pamatysime, kiek mēs visi esame Mažajai Lietuvai kalti. Daug daug mēs jai skolingi. Šiandien ji yra sunkiame padėjime. Tat, mūsų privalumas yra atsilyginti, kuodaugiausiai paremti Prūsų Lietuvą. Pagelbėkime prusiečiams vienintėlio jų organo parėmimu, pur susirinkimus kelkime aiškėn tą svarbų mūsų tautai klausimą, rupinkimės įsteigti bendriją, kuri galėtų palaikyti tą Mažosios Lietuvos, tariant, vienu turte — žodžiu, stengkimės visomis jėgomis išgelbėti „Birutę“ ir podraug visą tautadalę nuog galutinės mirties.
Lietuvių! Paduokite ranką Mažajai Lietuvai, nes, jeigu ją užmiršite, ji už valandėlės, kitos višikių pražus, išnyks amžinai mūsų tautai.
J. A. Chmieliauskas,
„Birutės“ Redakcijos atstovas.

VIESASIS ATSISĀUKIMAS Į DRAUGUS DARBININKUS.

Jau žinoma, kad gruodžio 31 d. 1912 metų didžiajam New Yorke prasidėjo rubsiuvių visuotinis streikas. Bet gal joks žmogus negal sau persistatyt, kodėl 150,000 įvairių tautų tarpe savęs nesusikalbančių rubsiuvių išėjo į streiką. Aiškų, jog turėjo būti taip stipri jėga, kuri privertė visus vienukart apleisti dirbtuves ir stoti į kovą, — į kruviną ir sunkią kovą.

Taja jėga tai ir buvo rubsiuvių darbo sąlygos, kuriuose nebegalėjo jė ilgiau bėpakęsti. Didesnė rubsiuvių dalis nebuždirbdavo per 10 valandų darbo dienos daugiau kaip \$7—8 ant savaitės ir tai pusė laiko į metus dirbti negaudama. Prie tokios brangenybės visko, ką reikia pirkti, argi begali žmogus pragyventi su šeimyna? Brangūs draugai-darbininkai, spręskit apie tai patį!
Visuotinis streikas tęsiasi jau 5-ta savaitė. Darbininkai puikiai vienybėje laikosi; streiklaužių veik visai nėra; prie 150,000 streikuojančių rubsiuvių sausio 16. prisidėjo apie 50,000 merginų (ladies waists and dress makers) unija. Dabar streikuoja jau suvirš 200,000 žmonių. Kada verda karšta-kruvina ir neatlaidi kova, darbdaviai prisamdė valkatūmušėikų, apsisatė šapas policija, eina išvien su bosais, mušas ir areštuoja pikietas, teismai baudžia kalėjimais ir pinigais. Iš valdžios pusės jokios teisybės ir nebėjėškok. Kaip tik pamatė pro dirbtuvę einant su unijos ženkleliu, tai pasamdytieji valkatos primuša, policija areštuoja, o teisejai kalėjiman nuteista ir jėškoktu, žmogau teisybės, kur nori.
Vienok nežiurint ant to visko, streikuojančiųjų darbininkų solidoriškumas ir drąsa tikrai revoliucioniška. Jie yra pasiryžę kovoti, nors ir per kalnus lavonų prisieitų pasiekti tikslą, kurį pasistatę į streiką išėidami.
Taigi atsišaukiamė į Jumis, brangūs draugai-darbininkai. Pas jus jėškome užtarymo ir reikalaujame piniginės pašalpos, nes jus patį suprantate, kad prie tokios brangenybės ir taip mažai uždirbdami rubsiuviai neturėjo kapitalo į streiką išėidami; nors unijos išde ir buvo šiek-tiek pinigų, bet ar ilgam užteks užlaikyti 200,000 žmonių; o čia dar areštai, ligonbučiai, pabaudos, teismai taipgi išaikvoja daug pinigų. Jūs, brangūs draugai-darbininkai ne kartą jau savo skatiškais parėmėtes kovojančius už buvį darbininkus. Chicago's rubsiuvių ir Lawrence'o audėjų streikai, ačiu jusų pašalpa tapo išlaimėti; tegul jusų pašalpa būna šaltinių gyvybės ir didžiojo New Yorko rubsiuvių streike. Kada bus reikalas ir New Yorko rubsiuviai mokės jums už tai atlyginti. Jums bėkovojuant sušėpsime jums.
Mēs, LSS. 19 kuopa, budami sukuryje tos kruvinosios kovos, matydami kasdien streikių pasišventimus ir žiauriojo kapitalo priespaudą, vienbalsiai autarėme sausio 17 d. nepaprastame susirinkime atsišaukti į Jus brangūs draugai-darbininkai, melsdami pašalpos streikičiams. Rubsiuvių kova yra visų darbininkų kova. Šiandien jūs rubsiuvius sušėpsite, ryt — jie jus. Todėl, nepaisant pažiūrų skirtumų, aukaukite iš kasos draugų, klu-

bų ir kuopų, rinkite kur kas galėdami aukas ir siųskite Lietuvių Skyriaus Streikičių Komiteto išdininkui.
Nesivėlinkite, nes jusų į laiką prisijūstas centas, didesnė vertė turės, negu polaiui doleris, o tuom pat dar drūčiau sustiprinsite streikičių energiją ir sušėpsite jų šeimynas. Gautų aukų kiekvienas centas bus pakvituotas laikraščiuose.
LSS. kuopos komitetas:
J. Urbanas,
J. K. Matijošaitis,
J. Andriukaitis,
J. Šukys.
Pinigus siųskite Streiko Šėlpimo Komiteto Išdininkui:
Pijušas Mačys,
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.
Gyvasai Reikalas.
ISVYKITE PRIESĄ!
Jusų, Susivienijimo šėnariai, blogiausias priešas yra ne tas, kurs žmonėms pasiulo apsidrausti kur kitur, o ne Susivienijime.
Jusų priešas yra ne tas, kurs sakosi geresnė apdraudą žmonėms duodąs;
Jusų priešas yra ne tas, kurs daugiau jei ne visus aplenkia jus.
Jusų blogiausias priešas yra tas, kurs šėnbūda jums į ausį: „tiek tu, ir be manęs kas nors prikabalins Joną ar Petrą, kad įsirašytų Sušivienijiman“.
Jusų priešas yra tas, kurs atsiliespia jumyse: „jau aš vieną prašiau Susivienijiman, tai, kaip iš manęs, bus gana, tegul kiti dirba“.
Jusų priešas yra tas, kurs sako: „visvien dar suspėsiu, šį mėnesį ar kitą — koks skirtumas, nēr ko skubint, galima nešurpint“.
Jusų blogiausias priešas, Susivienijimo šėnariai, yra vardu Apšėidimas.
Išvykite lauk tą apšėidimą!
Jis yra pikėciausias ir pavojingusias jusų konkurentas!
Shakespeare'o herojus Macbeth'as po atliktų žmogžudybų, nujausdamas ir savo greitą mirtį, apie gyvenimą taip byloja: „Gyvenimas tik klajojimasšėselis,
Menkūtis aktorius, kurs savo laiką Papiukauja, parėkauja ant scenos
Ir jau daugiau negirdimas paskui;
Tai pasaką, kurią nusako idiotas,
Pilna skambiųjų žodžių ir narsumo,
Nereiškianti-gi nieko“.
O kaip sveikas manai?
Ars longa, vita brevis est
(Menas ilgas, gyvenimas trumpas), sako latinų priežodis. Gal

savo gyvenimu neatsieksi, ko trokšti atsiekti. Bet tikrai gali palikti mirdamas savo šėimynai nors tūlam laikui aprupinima.
To neatlikęs — tikrai busi nusidėjusiu.
Kuo biednesnis tu esi, tuo labiau tau reikia buti Susivienijimo šėnariu.
„Jieškok ir atrasi“, bet jieškok kol dar gali jieškoti. Praleidęs laiką, gal nebegalėsi nei jieškot nei rasti.
Vancouverio arkivyskupas McNeil pasakė šiuos žodžius apie apdraudą: „Jeigu nebutų gyvenimo apdraudos, tai visuotinis nepasikakinimas butų taip didelis, kad anarchija butų ties pat mūsų durimis. Be apdraudos gyvenimo našta mums butų persunki pakelti“.
Už penkis centus į dieną galima turėti Susivienijime \$1000 apdraudos. Penkis centus į dieną gali beveik kiekvienas atidėti. Vienok yra daugybė šėimynų, kurios visai nėra apsidraudę.
Ar-gi tai galimas dalykas, kad žmonės nebrangintų savo šėimyną net tiek, kad neatidėtų joms ir penkių centų į dieną?
Pereituose „Tėvynės“ numeruose kuopų apskelbimuose kiekvienos kuopos sekretorius kvietė šėnarius, kad atsivestų į susirinkimus naujų šėnarių, kandidatų į šėnarius. Žinoma, daug kas to kvietimo paklausė, ir be abejoj patį sekretoriai ir prezidentai pirmieji davė pavyzdį. Jiems visiems, atsiminkite, bus kada-nors širdingusiai dėkingi busimosios našlės ir businieji našlaičiai.
„Gyvojo Reikalo“ skyriuje kas kartas kiekvienas veiklus Susivienijimo šėnarys gali rasti tokį argumentą, kurį pavartojęs galės prirašyti Susivienijiman kurį-nors savo pažįstamų. Tiems, kurie nori buti garbingais Susivienijimo Dešimtininkais ar Penkiadėšimėiais, iš visų „Tėvynės“ numerių, kuriuose yra „Gyvojo Reikalo“ skyrius, reikia prisirinkti užtektinas skaičius argumentų, ir juos pavartojant įrašyti kuodidžiausį naujų skaičių.
Veikliesiems gerai yra „Gyvąjį Reikalą“ kas sykis išsikirti ir iš išskarpų susilipinti kniugą, kuri bus geriausias patarėjas ir pagelbėtojas naujus šėnarius prikabalinti. — Darykite taip!
„Gyvojo Reikalo“ skyriuje bus duodami atsakymai į klausimus sulig apdraudos. Kas ko norite užklausti — klauskite.
Kas sekantįs Dešimtininkai!
Kas Dešimtininkų pirmūtinis taps Penkiadėšimėiu? Spėkite!

Apdraudos mokesťys.

Susivienijimo sąnarių ir nesąnarių neretai kalbama apie apdraudos mokesťies pigumą ar brangumą. Tačiau iki šiol neteko man pastebėti, kad kas būtų apreiškęs tikrą ar pamatingą dalyko išmanymą. Čia tad noriu, nors trumpai ir paviršutiniai, paaiškinti, kas tai yra apdraudos mokesťis, kuo ji nusiskiria ir kaip apskaitliuojama.

Piginti ar branginti apdraudą kaip tokią negalima koku nors užsinerėjimui. Negali to padaryti jokios valdybos, joki balsavimai, joki seimai. **Apdraudos mokesťis nusiskiria tiksliai žmonių mirtinumams.** Ir jeigu kas nors, dalykų nežinodamas, nusikurtų mokesťi mažesnę už tą, kokią nusiskiria žmonių mirtinumams, tai iš to ir draugijai ir apsidraudusiems jai sąnariams išeitu tik blogybė: draugija galų gale turėtų likviduoti su didesne ar mažesne skriauda sąnariams, arba, norėdama išvengt likvidacijos, turėtų pakelt mokesťi ir tai augščiau kaip reikia, arba, pavojui atsitikus, umi surinkt iš sąnarių reikalingą sumą.

Panašiam nuolatiniame pavojuje buvo priverstos gyvuoti visos draugijos bei kompanijos, kol Anglijoje šimtas su viršum metų atgal netapo žinomi tikrieji apdraudos principai. Šiandien panašus draugijų gyvavimas nebegali būti pateisinamas. Tik nedabojimas į tai, kas atrandama mokslo, priverčia ne vieną draugiją po tulum laikui kelti netikusiai, be moksliškai apskaitliuotą mokesťis, ar uždeioti naujas speciales mokesťis, ar eiti prie bankruto ir bankrutuoti. Deja, iki šiol labai dažnai ir didelės draugijos turi tik rankos numojimu nusikurtas mokesťis: „pigumu“ pritraukia savybei sąnarių ir „pigumu“ savo tuos sąnariu užvilia. Kad ne viena apdraudos draugijų kasmet patenka į likvidatorių rankas, tai kaltos yra tik tos mokesťis, apskaitliuotos aklai, nedabojant mokslo patyrimu.

Nuo to laiko, kada pradėta vesti nuodugnios smulkios žmonių mirtinum statistikos (o jos taip vesti pradėta ne daugiau kaip nuo šimto metų), galimas yra maž daug tikras apdraudos mokesťies apskaitliavimas.

Turint mirtinum statistikas, sužinoti mokesťi kurio nors amžiaus žmogui vieniems metams yra lengva. Pavyzdys: Susivienytose Amerikos Valstijose iš 92 637 žmonių, turinčių 20 metų amžiaus, miršta į metus 723, arba iš 1000 — 7.80; iš 86,878 trisdėšimties metų amžiaus žmonių miršta 720, arba iš 1000 — 8.43; iš 78 106 keturioliosdešimties metų amžiaus žmonių miršta 765, arba iš 1000 — 9.79. Tad apdraudos mokesťis kiekvienam žmogui už metus, kada jis yra paminėtame amžiuje (atsimintina, kad tik už tuos vienus metus), bus lygi to amžiaus žmonių mirtinum procentui. Jeigu apsidraudžiama ant \$1000, tai vienu metų apdraudos mokesťis bus:

20 m. amž. žmogui.....	\$ 7.80
30 m. amž. žmogui.....	8.43
40 m. amž. žmogui.....	9.79

Tai yra gryna, net, mokesťis. Jai nėra būtinų draugijos valdymo ir kitų išlaidų. Geriausiam įsidėmėjimui — tas pats tik trumpiau: kadangi iš 1000 dvidešimties metų amžiaus žmonių miršta tame amžiuje 7.80, tai kiekvienas iš to tukstančio turi sudėti po \$ 7.80, kad mirusiams tais metais viena-mečiams susikrautų po \$1000.00 apdraudos kiekvienam.

Toks yra apskaitliavimas apdraudos mokesťies vieniems metams, padengiančios tik tuos vienus metus. Tiems metams išsi- baigus, žmogus turi iš naujo apsidrausti ir jau mokesťis antrais metais bus truputį didesnė, nes rizika didesnė, trečiaias dar didesnė ir tt. Žmogus taip gali visą gyvenimą po kiekvienų metų iš naujo drausties sekantiems metams. Tačiau taip daryti nėra patogiu ir nėra išrovavimo: taip darydamas žmogus netenka procento, koks išauga ant jo įmokamos mokesťies. Tad paprastai draudžiamos ne vieniems metams, bet visam gyvenimui su vienoda kiekvienais metais mokesťim. Ta vienoda mokesťis yra vidutinioji visų lauktinųjų žmogaus gyvenimo metų, minus užaugas ant mokesťies procentas.

Vadinamas, norint atrasti vienodą mokesťi, mokėtiną žmogui nuo kurio nors amžiaus visą jo gyvenimą, reikia žinoti, kiek tam žmogui liko dar gyventi. Kiek dar gyvens kiekvienas atskiras žmogus, to niekas negali žinoti. Bet galima žinoti, kiek vidutiniškai to ar kito amžiaus žmogui tenka dar gyventi. Ši vidutinioji liekančių gyventi metų skaitlinė randama šitai: dešimties tukstančių žmonių, turinčių po 29 metų amžiaus, jų visų mirties valandoj jų pragyventų metų skaičius lyginasis 650,000; tai parodo, kad kiekvienam, kuris išliks gyvas iki 29 metų, išpuola gyventi iki 65 metų, tai yra dar apie 36 metus. Daugelis numirs neįsavygę tiek metų, daugelis gyvens dar ilgiau, bet nuo gyvenusių ilgiau atimdami, o nedagvyvenusiems pridėdami, gausime visiems lygią metų skaitlinę. Taip laukiamuosius metus galime apskaitliuoti kiekvieno amžiaus žmonėms. Pavyzdžiu:

20 metų amž. lieka gyventi 42.2	30 metų amž. lieka gyventi 35.3
40 metų amž. lieka gyventi 28.2	Proporecionaliai šioms skaitlinėms imdami apdraudos mokesťi, gausime kiekvienam amžiui lygią apdraudos sumą. Pagal to, draudžiantys ant \$ 1000, 20 metų amžiaus žmonėms reikia po tiek kasmet mokėti, kad po 42.2 metų susidėtų tukstantis dolarių; 30 metų amžiaus žmonėms reikia po tiek mokėti, kad po 35.3 metų susidėtų tukstantis dolarių; 40 metų amžiaus reikia po tiek mokėti, kad po 28.2 metų susidėtų tukstantis dolarių, ir tt. Reikia, jeigu mes jų sumokamus kasmet pinigus laikysime ant ketvirto procento, tai jiems reiks mokėti:
turintiems 20 m. amž.	\$ 12.67
turintiems 30 m. amž.	16.21
turintiems 40 m. amž.	22.35

Jeigu pinigus laikysime ant 3%, tai reiks mokėti:

turintiems 20 m. amž.	\$ 14.41
turintiems 30 m. amž.	18.28
turintiems 40 m. amž.	24.75

Arba, žmonėms užsimokant įskarto visą apdraudą visam gyvenimui, jeigu laikysime pinigus ant 4%, jiems reiks įmokėti:

turintiems 20 m. amž.	\$ 244.77
turintiems 30 m. amž.	296.51
turintiems 40 m. amž.	367.57

Jeigu pinigus laikysime ant 3%, tai reiks įmokėti:

turintiems 20 m. amž.	\$ 330.94
turintiems 30 m. amž.	385.64
turintiems 40 m. amž.	459.42

kitur, tokia draugija ar kompanija, kuri, priimdama ką į sąnarius, aštriausia daboty, kad kiekvienas būtų kuosveikiausias, kuotvirčiausias, kad kiekvienas gyventų aplinkybėse, kurios nei kiek nenkenks sveikatai, turėtų švarų butą, negertų, neturėtų blogų palinkimų ir tt. Toks aštrus dabojimas sąnarius priimant galėtų lemti mažesnę mirtumą, ir leistų suligt to mažesnis mokesťis nusiskirti. Bet tai būtų visgi dar spėtinas dalykas: ateities, nors kaip prie jos rengsimės, niekad tikrai negalime žinoti. Kad geriau įžvelgtume ateitį, visos didžiosios milijoninės kompanijos turi savo tam tikrus aktuarijus, kurių darbas yra nuolat sekti aktualį apsidraudusiųjų mirtinumą, studijuoti mirtinum priežastis bei sąlygas įvairiose vietose ir tt., ir pagal to mainyti ar taikyti apdraudos mokesťis.

Aktuarijų darbas atneša labai daug naudos visam apdraudos reikalui. Viso šimtmečio galimybės yra apskaitliuojama aktuarijų. Pagal tų apskaitliavimų yra nusiskiriama be normalės apdraudos mokesťis dar rezervinė mokesťis, kuri turi atlaikyti netikėtas nelaimes. Tiksliai kompanijų imamoji rezervinė mokesťis duoda joms galę išmokėti be jokių kliūčių visą apdraudą ir taisyk, kuomet atsitinka, pvzd., žemės drebjimas (kaip kai metai atgal San Francisco), didelis gaisras, atimtas daugybę gyvasčių, dirbtuvių ar kasyklų eksplozija ir p. Rezervinė mokesťis taip jau pagal amžiaus ir laukiamosios išgyventi amžiaus metų yra nusiskiriama ir nesti mažesnę kaip 25% apdraudos mokesťies. Tarp apdraudęs ir rezervinės mokesťies yra toks skirtumas: apdraudos mokesťies niekad negalima atsiimti, ji yra nepaliečiama; rezervinė mokesťis yra paliečiama (paprastai tik po trijų metų) ir gali būti apsidraudusiojo keleriopais budais suvartota.

Visos kitiškos apdraudos formos išeina iš čia aprašytos pamatinės formos. Jų čia negildinsiu. Manau, kad iš to, ką čia pabrėžiau, galima gauti šoks toks supratimas apie apdraudos esybę, ir trokščiau, kad Susivienijimo sąnariams būtų tai naudinga.

Agentas.

Peržvalga

SLRKA. apskūstas. „Drauge“ tilpo mūsų kaimyno Rymoto Katalikų Susivienijimo Centro Valdybos suvažiavimo protokolas, iš kurio matome, jog šiai organizacijai uždrausta priiminti narius Massachusetts valstijoje. Šitai ta protokolo dalis skamba: „Prezidentas, p. J. Riktoraitis, pranešė, kad gavo laiškus iš „Detectives Depart. State House“ Mass. valstijos, per kuopų sekretorius, kuriuose rašoma, kad SLRKA. neturi teisės daryti „biznio“ šioje valstijoje. Mėnoma, kad tas dalykas atsitiko ne kitaip, kaip tik kenos nors turėjo būti įskūstas Susivienijimas tos valstijos vyriausybei. Tame reikale likosi įgaliotas Centro Valdybos prezidentas, p. J. Riktoraitis, pasiūsti advokatą į minėtą valstiją iširti tą dalyką ir užvesti reikalą, taip-pat prašalinti kliūtis, taip kad Susiv. tolesniai galėtų plėtoties be jokio kliudy-mo“.

Tikrai indomu būtų žinoti, kas skūndė SLRKA. Nejam tie patys, ką ir SLA!

Skūndų epidemija. Po Naujų Metų mūsų draugijų ir laikraščių gyvenime apsiereiskė skūndų epidemija. Štai „Vienybė Lietuvosninkų“ turi net dvi bylas su Bagočium. Vasil apskūndė New Yorke SLA.; Dr. Stankus pa grūsinio teismu „Dilgelėms“; nesenai įskūstas likos SLRKA. Šiomis dienomis gavome žinias iš labai ištikimų šaltinių iš So. Bostono, kad Bagočius patraukia teisman anuos 17 draugų, prigulinčių prie 60 LSS. kuopos, kurie siuntė savo protestą Pild. Komitetui. Protestas patilpo „Kovoje“, tad gal būti ir „Kova“, butent Sąjunga, bus patraukta teisman.

Rupinamasi svetimais reikalais. „Keleivis“, kaip ir visada, mėgsta rupinties kitų žmonių reikalais. Štai Num. 4-me, skyriuje „Tiesų Patarimai“, „Keleivio“ jurispudentas tulum p. J. K. Damijonaičini duoda patarimus, kokiū būdu galima susukti „suktybes“ ir „pasipinagavimą“ SLA. narių sudėtais pinigais. Bagočius, kurs niekad, kaip visi žinome, nė nematė „pasipinagavi“, pataria pareikalauti iš Centro atsakymo į 10 klausimų: 1,2 ir 3 klausimai — delko už SLA. namą užmokėta \$31,000, o ne pigiau, kaip buvę neva sulygta; 4 ir 5 klausimu — kiek ir už ką mokama SLA. advokatui; toliau: 6) kiek lėšavus konstitucija, 7) kam reikia SLA. Sekretorini pagalbininko, 8) kam leidžiama „Tėvynė“, kam redaktorius, imdamas nuo SLA. algą, visa laiką praleidžia duonkepykloj, kur jis yra „klerku“, ir, pagaliau, kam išmokėta Žemantauskui kelionės lėšos iš Waterbury į New Yorką, ir 10) kas yra to humbugo prilaikytoju?

Laimingas tas SLA., kad net ir didžiausiems jo priešams rupi izdo gerovė. Bet ir nieko neišmaną žmogus gali „jurispudentui“ šitai atsakyti: 1, 2, 3, 4, 5 ir 6 klausimai — buvo išaiškinti SLA. seimuose, atskaitose ir raportuose. 7-ą klausimą suprinta kiekvienas, kas pažįsta sutvarkytą ofiso darbą tokios organizacijos, kaip SLA.; 8. — „Tėvynė“ yra leidžiama išdalties ir tam, kad būtų galima ginti Susivienijimą nuo tokių žmonių, kaip Bagočius ir Ko.; Redaktorius į daromą jam ypatingą užmetimą neatsako, nes teisinimasi iš kvailo ir neteisingo užmetimo laiko sau pažeminimu! 9. — Išaiškintas Seimuose ir Pild. Tarybos suvažiavimuose. 10-tas klausimas — humbugieriai visur mato tik tai humbugą.

Teisingai pastebėjo „Dilgelės“ apie „Keleivį“ (žūr. No. 2), kad „Keleivis“ pavirto „fortdžiuilai“ ir pyškina raketais.

„Birutės“ atstovas, p. Chmielauskas, kurio atsišaukimas į Amerikos lietuviu tilpo šiame numeryje, išsirengė kelionėn drauge su pp. Račiumu ir Danilium. Jis šiomis dienomis lankėsi šiose vietose: Worcester, Mass., Montello, Mass., So. Boston, Mass ir Cambridge, Mass.

PADAUGINKIME GERESNIJŲ VEIKALŲ SKAIČIŲ MŪSŲ RASTIJOJ.

Lietuvių literatūroje labai trūksta didesniųjų pasaulės rašytojų veikalu. Nuo V. Kudirkos laikų iki šiol neišversta ir neišleista l'etuvių kalba nei vieno geresnio veikalo. Šitai matydama, pėnai išverčiau lietuvių kalbon eilėmis, tokiomis kaip originalo, Shakespeare'o tragediją „Mac-

beth“. Tikėjau geistinių dalykų inėšias lietuvių raštijon. Bet-gi iki šiol neatsirado tam veikalui leidėjo. — Noriu tad dabar išleisti „Machet'ą“ prenumerata. Manau, kad dailiosios klasiškos literatūros mylėtojai padės man tą norą įvykinti, ir tuo prisidės prie padauginimo geresniųjų veikalmūsų raštijo. — Užsiprenumeruojant, viena kninga bus 50 centų, paskui kainuos 75c. Pasiryžęs esmi dar bent dvejetą Shakespeare'o veikalu išversti lietuviškai. Jei į šį mano pakvietimą užsiprenumeruoti „Meebethą“ atsilieps didesnis žmonių būrelis, tai bus ..an nurodymu ir paskatinimu, kad ir daugiau versčiau.

Laukiu atsakymų.

Kl. Jurgelionis,
(Kalėdų Kaukė).

Prenumeratą prašau siųsti šiuo adresu:

Kl. Jurgelionis,
3327 Lowe ave., Chicago, Ill.

Iš visur.

Vėl karė. — Rosija. — Francuzai Marokoje. — Londono kepėjai.

Vėl karė. Europoje manoma, kad už kelių dienų iškils Balkanų karė ir vėl. Kokios gali būti to pasekmės — kol-kas niekas nežino, bet-gi prisibijo, kad gali iškilti visoje Europoje labai stambus nesuipratimais.

Rosija, tikėdamasi, kad ir jai gali prisieiti įsikišti į karę, skubina perka užsieniose kariskus automobilius. Lakračiams yra uždrausta rašyti apie mobilizaciją ir abelnai apie valdžios rengimąsi karėn. Šiomis dienomis Rosijos valdžia kalbino tulus Amerikos kapitalistus, kad jie įsteigtų Rosijoje automobilių fabriką; valdžia gvarantuoja tam tikrą skaitlių užsakymų (orderių).

Francuzai Marokoje baudžia sukilėlius vietinius gyventojus. Išsiūsta net baudžiamoji ekspediceja, kuri, kaip rašoma, daug išžudė arabų.

Londono kepėjai rengiasi streikan. Jie reikalauja 54 val. darb. be sevaitėje ir mažiausios algos — \$8.00 sevaitėje. Dabar jie dirba 100 valandų sevaitėje ir uždirba tiksliai \$5.00.

Užsibaigė streikas. — Pasitaiso. — Davė savo kraujo. — Į Turkiją. — Žmogūdytės. — Kasyklos.

Užsibaigė streikas. New Yorke „waiterių“ streikas užsibaigė. Beveik visi sugrįžo į darbą, o kelis šimtus darbininkų hotelių savininkai nebeprėmė atgal. Likę be darbo jie apskelbė streiką ir tolesniam laikui, bet nežinia ar eis streikuotų tie, kurie likos priimti atgal.

Pasitaiso. Senatorius Sulivan, apie kurį rašyta, buk išėjęs iš proto, jau pasveiksta.

Davė savo kraujo. Tulas Lavis New Yorke davė pusę kvortos savo kraujo perpilti į gįslas savo sunaus. Tikimasi, kad ir tėvas ir sunus pasveiks.

Į Turkiją. Washingtono nutarta siųsti Turkijon daugiau amerikos kariškų laivų ir kariuomenės, kad apsaugojus Konstantinopolyj gyvenančius amerikiečius, jei iškiltų karė.

Žmogūdytės ir saūzudytės. New Yorke pasickė labai augšto laipsnio. 1912 metuose dalyje miesto, vadinamoje Manhattan, apskritai imant, kasdien atsitin- ka 7 žmogūdytės, išviso 5,677 per metus. 183 žmonės praūvo nuo gazo, 53 buvo elevatorių užmušti, 726 užsimušė puldami. Saūzudysejų buvo 474. 183 nusiūdė gazu, 89 nusiūovė, 28 pasipjovė, 26 iššoko iš langų ar nuo stogų ir tt. Automobiliai ir-gi daugybė žmonių sunaikino, tarp jų suvažinėjo 46 kudykius. Išviso kudykių suvažinėta 114.

Kasyklose tankiai atsitaiko eksplozijos ačiu didesniam atmosferos spaudimui. Suv. Vaisieju oro biuras (weather Bureau) pranešė visoms kasyklos, kad kasyklų užveizdos visados gali turėti periodiškus pranešimus, kada oro spaudimas yra didesnis, kad būtų galima apsisaugoti kasyklose nuo eksplozijų. Kasyklų darbininkai turėtų reikalaut iš savo užveizd, kad tokie valdiško biuro pranešimai būtų skelbiami visų kasyklų darbininkų žiniai.

IS KOUPŲ GYVENIMO.

Pittsburgh, Pa. 40 SLA. kuopa 19 d. sausio laikė savo metinį susirinkimą su prakalbomis. Kalbėjo K. Varušius ir Dr. Baltušaitienė. J. Kvederitūtė ir K. Brankis deklamavo eiles.

Išrinkta nauja 1913 metams valdyba: pirmininkas — Dr. Baltušaitienė, sekretorius — Kvederitūtė, išdinkininkas — Kvederas, organizatorius — A. Vainorius. Valytina naujai valdybai geros kloties.

Bedievis.

Passaic, N. J. 47 SLA. kuopa 26 d. sausio surengė prakalbas. Kalbėjo „Tėvynės“ redaktorius V. K. Račauskas ir vietinis kuopos sąnarys p. Jurgis Linonis. Žmonių nedaug buvo, nes Passaic'e nedaug lietuvių gyvena. Po prakalbų prisirašė du naujų sąnariu, o ir šiaip keletas ypatų žadėjo prisirašyti sekančio susirinkimo sulaukus.

170 SLA. kuopos organizatorius p. Ignas Bičkunas prirašė šiomis dienomis 12 naujų narių. Graūzus pavyzdys kitiems organizatoriams!

172 SLA. kuopa, Duquesne, Pa., išrinko organizatorium p. A. C. Baltušniką.

64 SLA. kuopa, Baltimore, Md., organizatorium išrinko p. Joną Alytą.

36 kuopa SLA. laikė pereitą susirinkimą 12 d. sausio J. Ridiko svetainėje, 3253 Ill Ct. Kuopos reikalus besvarstant priėjo prie klausimo, kur bus laikomi metiniai mitingai, ar laikyti toj pačioj vietoj, pas J. Ridiką, ar perkelti į „Aušros“ svetainę. Vienbalsiai nutarta, kad tolesniai mitingai but laikomi „Aušros“ svetainėje, 3149 So. Halsted str., netoli 32 str.

Rašt., A. Andrešunas.
Nauji organizatoriai. Sekančios kuopos SLA. išsirinko sau naujus organizatorius:

10 kuopa, Philadelphia, Pa., organizatorius p. Juozas Sungaila; 42 kuopas, Wilmerding, Pa., į vietą B. Kondratavčiaus, D., išrinkta p. Vincas Vaina.

218 kuopa, Middleport, Pa., organizatorius. — p. Petras Stankevičius.

Forest City, Pa. SLA. 2-ra kp. laikė metinį susirinkimą 12 d. sausio, 1912. Apsvarstius svarbiausius reikalus, kasierius išdavė rokundą. 2-ra kuopa turi \$27.00 pinigais ir žymę (pečėtį). Bėgantiesiems reikalams — \$11.50. Organizatorius pališkinas, jog jis 1912 m. prirašė šešis naujus jaunus vyrus; penkis ant \$150.00, o vieną ant \$300.00 ir tris seni nariai prisirašė prie Pašalpos skyriaus, tarpe jų — viena mergina. Išrinkta komitetas 1913 metams: prez. J. Kaminskis, pagelbininkas — Ant. Marcinkus, protokolų sekretorius, — A. M. Makauskas, Finan. sekret. — Jonas Juozapaitis, kasierius — V. Jančaitis, organizatorium — A. M. Makauskas.

Išrinkus valdybą, draugas Makauskas įnešė, kad po kiek nors, pagal išgalę, paaukavus varginiai našlei M. Totoraitienei, kuri gyvena mūsų mieste su keturiais mažais vaikais. Geros valios draugai pritarė ir noriai suaukavo keletą dolarų. Gražus pavyzdys! Org. žada darbuotis, kaip tik gaus naują konstituciją.

SLA. narys, Jautruolis.

VIETINĖS ŽINIOS.

Brooklyn, N. Y. p. M. Petrauskas nuo 6 d. vasario atidaro Lietuvos Muzikos Konservatoriją (101 So. 2-nd str., Brooklyn, N. Y.). Muzikos mokslas bus išdėstomas sulig programų Europos konservatorijų, prisitaikant prie Amerikos sąlygų. Mokiniai, užbaigę tam tikrą muzikos kursą, gaus konservatorijos paliudijimą kaip „Muzikos Mokytojai“.

Konservatorijos Teorijos skyrių gali lankyti visai dar pradedantie mokinties ir jau išsidirbę muzikai; piano skyrių veda pianistas Povylas Ciurlionis. Lėkijos gana pigios: dainavimo ar kompozicijos lėkijos — \$8.00 dešimtsavaitinis kursas; piano, smuikas, kontrabas, klarnetas, trombonas ir kitų instrumentų kursas — \$6.00 už 10 sesvių mokslų; teorijos skyrius (lėkijos bus laikomos serednos vakare nuo 8 iki 9 1/2 val.) — \$2.00 už visą 10 sesvių kursą.

Beto p. M. Petrauskas atidaro dar Konservatorijos filijas Waterbury, Conn. ir Elizabeth, N. J.

NEKROLOGIJA

A. A. Jurgis Biliauskis. Lapkričio 19 d. rasta nusisovu-sį Jurgį Biliauskį. Jurgis Biliauskis buvo SLA. narys, pirma prigulėjo prie 10-tos kuopos, o kaip tvėrėsi 170 kp. Frankfort'e, tai persikėlė prie 170 kp. Jis paėjo iš Kauno gub., Šiaulių pav., Baisogalos miestelio. Į šią šalį atėjo dar jaunas, vos 21 metų budamas. Atvykęs čion išsimokino liejiko amato. Gerai uždirbdamas ir budamas pačėdus sutaupe nemažai skatiko ir 1907 m. nusipirko salioną. Biznis sekėsi gerai, vienok pernai paėdavė ir nusipirko

bučernę, kur labai nesisekė ir per metus priėjo beveik prie bankruto. Spėjama, kad ir saužudystės priežasčiai buvo finansiški nepadarymai.

Biliauskis buvo gerbiamas visų Philadelphiaus lietuvių. Jis prigulėjo bent prie 10 pašalp. draugysčių; prigulėjo prie SLA., SLRKA., Immigrantų draugijos buvo pirmininku. Budavojimo draugijoje — kasierium. Buvo geras katalikas, turėjo artimus ryšius su Kaulakiu, kę liudija kun. Kaulakio paaukautos gėlės. Draugystės palaikymo ceremonijos nedalyvavo: saužudystė priešinga konstitucijoms. Palaidotas tapo 23 d. lapkričio Šv. Augustino kapynėse, Bridgeport, Pa. šale savo motinos. Laidotuvės buvo labai gražios ir iškilmingos ir lėšavo apie \$800. Pasiliko jo giminių trys seseris, visos vedusios, ir vienas brolis. Vienas jo b. olis dingo dveji metai tam atgal ir nežinia kur jis yra.

Lai buma jam lengva šios šalies žemelė!

170 kp. SLA. raštininkas,
Ignas Bičkunas.

KORESPONDENCIOS

LAWRENCE, MASS.

Dabartiniais laikais šiame mieste daug žmonių nedirba. Daugelis bedarbės dėlei apleido šį miestą. Pereitais metais apie šį laiką žmonės dejava streikuodami, o šiais metais reik dejuoti, kad negalima gauti darba.

Sausio 4 d. 41 kp. SLA. parengė balių. Mūsų miestelyje retai tenka matyti tokie baliai: svaigėdinti gėrimų nebuvo, viskas dailiai prižiūrėta; jaunuomenės buvo susirinkę į 200. Girdėjome, jog kuopa gerai pelnė.

Mūsų kuopa didinasi; žėdname susirinkime prisirašo naujų sąnarių. Ypatinai turėtų rašyties prie SLA. mūsų jaunimas, kuris privalo suprasti organizacijos svarbą.

Kelios dienos atgal čia pasimirė jaunas lietuvis. Jis išbuvo kelis metus šioje šalyje ir nepriklausė jokios draugystės. Kad nepasirūpinimas p. J. Kirdėjaus, tai kasžino kaip butų laidotuvės atlikta — gal ilgai butų prisieje gulėti pas graborius.

Gailutis.

PHILADELPHIA, PA.

Ir vėl kalbėtojų bombardavimas su negerais kiaušiais! Naujų metų dieną Lietuvos korporacija buvo parengus ant Richmond Music Hall balių su prakalbomis, dainomis ir perstatymu komedijos: „Juokdarys“.

P. Augustui (iš Brooklyn'o) pradėjus kalbėti apie nedorus lietuvių pasielgimus, nesilaikymą vienybės, girtuokliavimą ir t. p., kasžinkas iš publikos nuo durų paleido į kalbėtoją kiaušini, kuris, ačiū didumai svetainės, nedausikė kalbėtoją ir, atsimušęs į grindų priešakinę pusę, aptaškė nevieną pirmoje sėdynėje sėdinčią moterį bei merginą. Dėlei netikusios svetainės tvarkos kaltininkas nesužinota, nes ir neieškota kas tai padarė! Gėda, vyručiai, kovoti su tokiais įrankiais prieš progresą, ypač dabar! Tokiems žmonėms reikia ne prakalbų klausyti eiti, bet užmouvis ilgus ant ausų „pančiakas“ į keturkojų žardį nuvaryti! J. D. Tautis.

KENOSHA, WIS.

Sausio 4 nelauku atsidarė vėselių sezono, kuriame nemalonių įspūdį darė palicomonas su „medi-ne žvake“, stumdamas atsispyrusį jaunikį Antaną Žvirgždą su Elena Danauskaite į bažnyčią... O tam reikalo nebuvo, tikti gaspadorius taip sau apskaitęs, kad toksai šliubas pigesnis... O pigiau nebūvo, bene tikti brangiau neatsiejo.

Šiame sezone, girdėti, bus 15 vestuvių, o gal ir daugiau.

Sausio 4 d. mirė a. a. Kazimieras Kranauskis, 21 metų ir 6 mėn. amžiaus, sąnarys „Lietuvos Balso“ draugijos, per užgavines atvažiavęs iš Kauno gub., Panevėžio apskr., Pakrojaus parapijos. Nors velionis nei metų neišbuvo Amerikoje, tačiau jau turėjo pasidėjęs apie \$200.00. Draugystės su iškilmėmis bažnyčios apeigomis palaidojo jį sausio 6 d. Šv. Jurgio kapinėse. Tegul kiekvienas atveivis stengiasi prisirašyti prie pašalpinčių draugijų, o jam tebuna lengva Amerikos žemelė.

Sausio 12 d. Jonas Budnikas apsiguldė su Veronika Mikutaite.

Nevedęs.

KENOSHA, WIS.

Sausio 5 d. atsisuvo Šv. Petro parapijos metinis susirinkimas. Kun. Jonas A. Gadeikis pažymėjo, kad parapijos finansų stovis yra nenormališkas. Parapija auga skaitliu, o finansai kas metas žemyn puola. Kasierius pasiliko senasis, J. Bičius, sekretorius — ir-gi senasis, B. Olechnavičius. Patarėjais išrinkti: V. Bytautas, M. Gedvilas, J. Irkmonas, J. Urbūte ir P. Jusis. Visa administracija yra renkama 2 metams. Jinai neturi tiesos be ekstra susirinkimo išleisti taisymsams ar kitims reikalams viršiaus \$300.00, nes to reikalauja šios valstijos tiesos, pagal kurias kiekviena parapija yra inkorporuota Milwaukee's vyskupijoje. Finansus tvarko pati parapija, neprileidama kumingui nei nagų prikišti nei prie sėdynės, nei prie vėlykinių kortelių. Klebonas gauna centinę kolektą, iš kurios turi pirkti žvakes, vyną ir alieju. Klebono alga ant metų \$800.00. Mokestis už sėdynę ant metų: merginoms \$5.00, vyrams — \$6.00, ženotai porai (2 sėdyni) — \$8.00. Be to mokama 50c mėnesinių, kol įmokama \$25.00. Giedoriai senieji paliuosuoti nuo mokėjimo už sėdynes, o jaunieji, t. y., kurie pirmą metų tegieda, moka pusę mokesčio. Bet užtat jie turi savo teatrališkais vakarais šėlpti parapiją. Slavokų reikalą paliko sutvarkyti Parapijos Komitetui. (Mat prie lietuvių yra prisiglaudę ir slavokai, kurie turi savo parapiją ir kuningą, bet naudojasi lietuvių bažnyčia ir klebonija). 5 Depazitorijų atmokėjimui nutarę parduoti parapiją priklausančius lotus ant Jenne st. nuo \$550, o ant Grand ave. nuo \$650. ant licitacijos. Pažadėjama, kad tie lotai tektų lietuviams, nes yra gražioje vietoje ir centre beveik nuo visų didžiųjų dirbtuvių, į kurias patogu yra pėkščiama dasi-gauti už 10 minučių. Kauniškis.

Nauja mada. Pas lietuvius išdygo naujos pravardės su bajorišku priedu de. Jau dvi tokias turime, vieną Europoje, o antrą — Amerikoje.

Europoje yra Monsieur J. Gabryer de-Garliava, o Amerikoje Mister F. Begocius de-Boga-zewski!

Na, who is next? Kipsiūks.

Sveikatos Skyrius.

TABOKOS KENKSMINGUMAS IR JOSIOS SĄRYŠIS SU KITAIŠ NUODINGŲ VAISTŲ ĖMIMO PAGRATIMAIS.

Parašė Charles B. Towns. Sulietuvino L. D. D. A. rašto Komitetas.

Nuo pat pargabenimo tabokos Europon jos vartojimas visur buvo laikomas kenksmingu papratimu, ir todėl iš pradžių per tulą laiką labai menkai platinosi. Dabar ji (taboka) tiek pat kenkia, kaip ir visuomet, tiktai mėš su jąja apsiptomė; o kada žmonės apsiptomė su tabokos kenksmingumu, tad rukimo paprotys sparčiai prasiplatino. Ir mūsų laikuose mėš matome, kad taboka yra vartojama visokeriopais budais. Tabokos rukytojai, susitikę pirmu kartu su tokiais, kurie taboką žiaugia, arba uosto (šniaukia), ar kaip kitaip ją jima, gauna nemalonių įspūdį. Rukytojai piktinasi iš tų, kurie taboką žiaugia, o pypkoriai bei cigarų rukytojai dažnai nupeikia papirosų kvapą. Niekas taip aiškiai neparodo žmonių atsidavimą šitam papratimui, kaip „madas varinėjas“, lietinėse Suv. Valst. gyvenaš dvarponis: jis ruko taboką ir žiaugia, o kitas koks-nors žmogaus nešiuinumas įvartytų jį į „priepuolį“.

Tie jaunikaiciai, kurie kuopukiausiai rėdosi ir dabinasi, rodo, nenuvoka, kad jųjį drabužiai kiauurai—perdēm nikotina dvokia. Daugumai iš tų, kurie neruko papirosų, tasai smalkas, taip šlykščiai dvokia, kaip niekas kitas ant svieto. Vienok šito papročio yra galybė tokia, kad mėš apkenčiame visą nelabumą ir nei nemėginame prašalinti šitą pik-tadarybę.

Jaigu mėš galėtume viską pradėti iš pat pradžių, mėš turėtume susitikti su tuomi visatuu pasipriešinimui prieš tabokos rukymą, kokis buvo Europoj šito papročio pradžioje. Mum yra būtinai reikalingas naujas supratimas apie taboką. Kaip jį ingyti?

Gali but tai, kad aš, apie šešiolika metų tam atgal, lioviausiu rukęs taboką, turės šiokią tokią šitame reikale vertę. Aš dažnai rukaiu ir pradėjau labai neišikiai numanyti, kad tai man kenkia. Viešbutyje, savo kambaryje, aš lyg vidurnakties kazyriudavau ir kuomet galiausiai atguldavau lovon, ilgai negalėdavau užmigti. PabUSDavau su išplinkinta, išdžiuvusia burna ir nesava skoniu; kambaryje budavo tvanku nuo vakarykščio tabokos ruko ir šlykštu nuo visur išmėtytų cigargalių. Umai mane sudrebino pasipiktinimas prieš visą šitą papratimą ir aš staigu ir visiškai lioviausiu rukęs. Prasilinkus sevaitei ar daugiau, kada jau pasitaisė nusiiminimo ir nerimasties jausmai, atsirado noras valgyti ir galėjimas mastyti, pasididino noras šitą veikti. Meldžiu insidėmeti, kad tiktai po tam, kaip supratuu rukymą esant blėdingu, pamačiau kad tasai rukymas vienkart yra ir didis nešiuinumas. Aš gavau apie taboką naują supratimą.

Aš stengiuosi savo skaitytojams interkti apie taboką naują supratimą, ir, jaigu jie dar nei nemane apie tabokos rukimo blėdingumą, tai, žinoma, jie reikalaus darodymų, jog taboka yra blėdinga.

Ar taboka bent kiek eina kam nors į sveikatą? Visi tabokos užtarimai, butent taboka daranti kuni gerą, yra be pamato. Taboka negelbsti sutarpinti prartytą maistą, ar apsaugoti nuo gedimo ir pavimo dantis ir ji nėra jokis vaistas, arba gyduolė. Ji daro „savą gerą“ — nes nėra papročio, kurs, galėdamas tapti bendru papročiu, nedarytų savo dalies manomo gerumo — ir tai yra vien dvasiškas užsiganėdijimas. Tam aš pritariu. Rodosi taboka suteikia draugystę, kuomet jos nėra, duoda progą šitą veikti, kada ima nuobodumas, numalšina alkio jausmą, kada žmogus esi alkanas, ir neva sušvelnina sunkybių ir rupeščių aštrumą. Tai ir visos tabokos gerosios pasekmės. Dar yra viena ar dvi ypatingos ir molonios pasekmės, kurias aš dabar praileidžiu neminėjęs, nes jos visai neilgam laikui patenka. Paminėtiosios pasekmės tai ne svajonės, bet, kaip mėš pripažįstame, jos yra tikros, umai pajaučiamos ir visiems matomos. Iš kitos pusės žiurint, kaip jau žmogus prisijunkia prie tabokos nuody, kenksmingosios tabokos pasekmės prasiilgina ir nėra matomos.

(T. b.)

DARBININKO ŽODYNELIS.

Pagal G. Č. ir kitus surengė

V. KRAČKAUSKAS.

(Išskirpk ir rinkk.)

APDRAUDA ETC.

(Tąsa)

Netikusios gyvenimo ir maisto aplinkybės, nusilpnindamos darbininkus, sutveria tinkamą dirvą įvairiausios epidemiskoms ligoms ir dideliai skait-

lingam mirtinumui. Pramonininkai, pasinaudodami tuom, kad darbininkų apgyventi kaimeliai yra toli nuo vietų, kur galima gauti reikalingiausios gyvenimo produktai, priverčia darbininkus pirkti prekes fabrikų įrengiamose krautuvėse, imdami už prekes labai augstas čienias, ir tankiai verčia imti net višiškai darbininkams nereikalingus dagtus (taip vadin. Trucksystem); visa tai parduodama darbininkams į jų uždarbio rokundą. Tankiai atsitinka taip, kad darbininkas netik nieko nebeauga iš savo algos, bet dar liekasi savo darbaviui skolingas. Pritraukimas prie fabrikų darbo moterų visiškai ardo darbininkų šeimyną, nes moteris likos atitrauktos nuo namų darbo ir vaikų auklėjimo. Labai plačiai taip-gi vartojama ir vaikų, tankiai nuo 8 ir 9 metų amžiaus darbai, ant lygių su suaugusiais, o tai sunaikina dar nesubrendusias jų spēkas, atitraukia juos nuo mokyklos ir pertai jie neįgyja net pradinio prasilavinimo.

Sunkus darbininkų padėjimas ilgainiui atkreipė ir save visuomenės ir valdžios atidžią. Pasigirdo reikalavimai, idant valstybė įsikištų į santykius tarp darbininkų ir darbavių, kad tuo budu nustatytai tam tikrus rubežius išnaudojimu. Pradėta tatau skelbti įstatymai darbininkų apsaugojimui, ir su jų įstatymų pagalba pasisekė atsiekti šiokių tokį darbininkų buvio aplengvinimą (žiur. Įstatymai sulig fabrikų).

Tarpe pačių darbininkų pradėta rupinties savo buvio pagerinimu. Tačiau jų išsiskyrstymas ir nesupratimas savų reikalų gan ilgai bus didele kliučia jų susipratimui. Darbininkas pats-vienas negali kovoti su pramonininku. Butinoji sąlyga, kad kova nusisektų, yra tai darbininkų vienybė ir susiorganizavimas. Prie to supratimo darbininkai ilgainiui ir priėjo. Pirmutiniai mažiau—daugiau tvirtesni bandymai organizuoties pasirodė XVIII amžiaus pabaigoje. Tiams darbininkų bandymams beveik visur pasipriešino valdžia, skelbdama įstatymus, pagal kuriuos darbininkų susirinkimai ir sąjungos, organizuojamos apgynimui savo interesų, apskelbta priešingas įstatymais ir jų vadovai persekiota, kaipo kriminalistai. Darbininkai tatau pradėjo organizuoties į slaptas sąjungas, kurios XIX amžiaus pradžioje apsiereškė su visa eile straičių ir riaušiu, apėmusi ne labai didelį skaitlių darbininkų ir neturėjusių jokių praktiškų pasekmių. Pirmasis didelis darbininkų bruzdėjimas — tai buvo čartizmas (žiur. Anglijoje, 1832—1848 m., kuriame jau pasirodė kas tvirta darbininkų organizacija ir apsiereškė tai, kad darbininkai jau supranta savo klasinius interesus. Nuo to laiko, augant žmonių apšvietai ir besipratinant stambiai kapitalistiškai išdirbyste, sutraukusiai dideles minias darbininkų ir pramonijos centrus, darbininkų klamos organizacija pradėjo eiti pirmyn dideleis žingsniais, tuom labiau, kad ir pirma buvę įstatymai, draudžiantie darbininkams jungties į organizacijas, mažų-pamažu visur panaikinta (Anglijoje 1825 m., Francijoje 1864 m., Vokietijoje 1869 m.). Darbininkų judėjimas laipsniškai apėmė visas šalis. Apie vidurį XIX amžiaus beveik visur galima užtėmyti dvi to judėjimo pakraipi: **ekonomišką** ir **politišką**. Pirmučiausia žengdami prie pagerinimo savo ekonomiškio buvio, darbininkai organizuojasi į sąjungas, kurių pirmutiniu tikslu yra pagerinimas darbo sąlygų (žiur. **Darbininkų Sąjungos**). Drauge su tuo darbininkai pradeda suprasti, jog jie gali iškovoti sau buvio pagerinimo tiktai tada, jau susiorganizuos ir tam tikrą politišką partiją ir įgys įtėmek išatymdavytėje (žiur. **Politiškios darbininkų partijos**). Pirmoji pakraipa gan veikiai ir žymiai prasiplatino Anglijoje ir Francijoje. Ir vieni ir kiti atsiekė jau gana matomos pasekmes. Ačiū dabininkų sąjungoms pasigerino darbo sąlygos ir dabar jos yra labai tvirtu darbo žmonių įrankiu kovoje su kapitalizmu. Draug su tuo visose stambiose valstybėse didelę rolę lošia ir politiškosios darbininkų partijos, pervesdinusios ir parlamentines visą eilę savų atstovų ir tuo keliu iškovojusios gana žymias reformas darbininkų įstatimdvystės srityje. Pastaruju laiku darbininkų organizacijos, nuolatos augdamos ir patraukdamos savępi kaskartas didesnes darbininkų minias, jau neapsirubežiuoja savos valstybės rubežiais, bet stengiasi susilieti į vieną tarptautišką darbininkų sąjungą (pvzd. dabar jau veikianti darbininkų organizacija „Industrial Workers of the World“). Tuo tikslu, pradėjus nuo 1889 m., laiks į laiką sušaukiamo **tarptautiški darbininkų kongresai** (žiur.), kur svarstoma bendri visos darbininkų klamos reikalai.

Vienkart su praktiškais valstybių ir pačių darbininkų organizacijų darbais **Darbininkų Klausimo** srityje, sutveriamu visa eilė politiškaikonomiškų teorijų, pašvęstų ištyrimui priešasčių, pagimdziusių **Darb. Klausimą**, ir suradimui budų tam klausimui išristi. Didžiausią reikšmę tarp tų teorijų igijo **Socializmas** (žiur.), kurs aiškina, jog vargingas darbininkų klamos padėjimas yra ačiū tam, kad

(T. b.)

PATARIMAI KUOPŲ ORGANIZATORIAMS.

Netrukus išsiuntinėsimė kuopų viršininkams SLA: naujus įstatus, išdalinti nariams; taip-gi bus išsiuntinėti ir kuopų Organizatoriai. Jei kas neaplaukysite įstatų, praneškite mums per atvirutę, o mes pasiūsimė iš naujo.

1. Kiekvieno nario, kuopos viršininko, o ypač Organizatoriaus privalumu yra gerai pastudijuoti įstojimo mokesčių lentelę, taip-gi mėnesinių mokesčių lentelę, kad ant kiekvieno užklauso greičiau galėtumėt atsakyti kiekvienam norinčiam prisirašyti prie SLA. Organizatoriai, patį suprasdami nuodingai organizacijos reikalus, teisingai gali informuoti kitus ir lengvai galės gauti naujus narius. Tas darbas yra nesunkus tik atidžiai reikia pastudijuoti visas informacijas, skelbiamas organe ir gerai apspažinti su įstatais. Paprastai niekur nepriklausanti žmonės nesupranta organizacijos vidurinių reikalų ir tvarkos, o jeigu organizatorius jiems dalyką ir tvarką pilnoj šviesoj perstatys, tai užtikrintos yra organizatoriaus darbo pasekmės.

Organizatoriai turi but teisingi su žmonėmis, niekada nepivalo žadėti daugiau, negu išties organizacija gali duoti pagal įstatus; niekad niekia sakyti, kad aplikantas turės mokėti mažiau įrašydama ar mėnesinių, negu išties privalo mokėti pagal savo amžių ir apsaugos laipsnį. Neteisingais pažadėjimais patįs save sukompromituojat, o Centrai padarot daug darbo susirašinėjimais su priimtais jūsų aplikantais. Kartais buna taip teisingai informuota, kad aplikantas pareikalauja savo įmokėtų pinigų, na — ir kas už tą visą darbą gali apmokėti? Nė kuopa nė Centras nėra kalti už toki Organizatoriaus pasielgimą.

3. Tuli Organizatoriai nusiskundžia man, jog labai negerai esą, kad negalima naujų aplikantų prirašyti prie SLA. be kuopų susirinkimų. Štai ką galiu patarti. Kiekvienas tiesotai aprinktas Organizatorius turi pilną tiesą vaiksčioti po stubas ir prirašinėti naujus narius prie SLA., bile laike, tai yra išpildyti aplikacijas (aplikacijos reikia rašyti rašalu, o ne pašėliu), paimti nuo aplikantų įrašymo mokesstis, išduoti aplikantui SLA. mokesčių pakvitavimo kningele, pažymėjus ant jos aplikanto vardą ir pavardę, kuopos numerį, įrašius į kningele, kiek ir už ką priimta mokesčių. O kada buna kuopos susirinkimas, tad Organizatorius visus tuos aplikantus, kuriuos bevaikščiomas prirašinėjo, privalo atsivesti kuopos susirinkimam ir perstatyti juos, pridavus kuopos sekretoriui jau išpildytas aplikacijas, ir priimtas įrašymo mokesstis. Sekretorius kuopos susirinkime duos aplikantams ir dviem liudininkams pasirašyti ant aplikacijos paskirtose vietose; tas aplikacijas įteiks aplikantams, įsakydamas nueiti pas kuopos daktarą bėgyje trisdėsimts dienų, kaip yra įstatuose pasakyta. Nauji aplikantai buna skaitomi nariais nuo tada, kada priduota pinigai kuopos išdan.

4. Tuojaus po kuopos susirinkimo Organizatorius privalo gauti nuo kuopos sekretoriaus pilną surašą tų narių, kurie nepribuvo susirinkimam ir neužsimokėjo savo mokesčių. Gavęs vardus ir adresus ir kuris kiek yra skolingas, Organizatorius privalo tuojaus pas tuos narius atsilankyti. Surinkęs nuo jų mokesstis, tuojaus turi priduoti kuopos išdinininkui pinigius, o sekretoriui — surašą, pagal kurį surinko narių mokesstis. Ypatinai Organizatoriai privalo nueiti pas tuos narius, kurie skolingi už du mėnesius, kad tie nariai nepasiliktų suspenduotais ir negalėtų teisintis, buk nežinojo, jog jiems laikas užsimokėti. Taip Organizatoriaus savo pareigas pildant, suspenduoti bus tik tie, kurie norės but suspenduotais.

5. Rinkdami mėnesines mokesstis Organizatoriai privalo išreikalaui pilnai už visą mėnesį pilnų mokesstį. Pavyzdys: narys yra skolingas už du mėnesius, tai jis privalo mokėti pilnai už vieną ar už abudų mėnesių; negalima mokėti už pusę arba už pusantrų mėnesio. Prigulintieji į skyrių pašalpos ligogę, privalo mokėti mokesstis į apsaugos ir pašalpos fondą už vieną ar daugiau mėnesių kartu; negalima skirstyti, mokėti į apsaugos fondą vieną mėnesį, o į pašalpos fondą palikti iki kitam mėnesiui.

6. Už išrinkimą mėnesinių mokesčių nuo narių Organizatorius privalo gauti tuos 10c., kuriuos narys moka kuopos reikalams, bet jis neprivalo pasilikti tų jam prigulinių pinigų iš surinktu mėnesinių; jis turi visus pinigius priduoti kuopos išdinininkui, o už darbą paduoti savo rokunda turty raštinkinui. Už prirašymą naujų narių Organizatoriai gauna ketvirtą dalį nuo kiekvieno aplikanto įmokėtų įrašymo pinigų, bet Organizatoriai neturi tiesos pasilaikyti tai iš priimamų įrašymo mokesčių. Visi pinigai turi buti priduoti kuopos išdinininkui. Aplikantų vardai, pavardės, amžius, laipsnis apsaugos, ir ligoj pašalpos skyrius turi but pranešti kuopos sekretoriui; sykiu reikia priduoti ir rokunda už prirašymą naujų narių. Užmokestį už prirašymą naujų narių Organizatoriai gauna iš Centro per kuopos valdybą, tuomet, kada prirašy-

tieji aplikantai yra galutinai priimti ir įrašyti į SLA. kningas.

7. Šiuomį kartu Organizatoriai malonės užsiganėdinti tuo, kas čia paaiškinta, o vėliau mes atspausdinsime jiems „Informacijų kningutę“. Jai kas nesupranta, kreipkitės pas mus, reikalaujami paaiškinimų. Klausdami ko-nors visados trumpai minėkit apie patį reikalo branduolį be jokių pridėckų, kad kiekvienas klausimas būtų aiškus. Mes iš savo pusės stengsimės duoti kuoaiškiausius atsakymus ir patarimus.

A. B. Strimaitis.

ZODIS Į SLA. NARIUS.

Žinome, kad mūsų ateivių padėjimas šioj šalyje yra vienodas beveik visų. Gyvenimo sąlygos veik kiekvieną priverčia užsiminti sunkiais darbais. Dirbtuvėse ir kasyklose tankiai išlinka mus narius nelaimė; moteris, pasilikus su keletu mažutėliu, neilgai gali gyventi. Iš to, ką gauna iš SLA., beveik neatlieka nieko po apmokėjimui lėšų už palaiojiną savo mylimo vyro. Tokie našlės priverstos yra šaukties savo draugu pašalpos. Laiks nuo laiko namome atsišaukimus tų biednų moterų per organą, bet j tuos atsišaukimus menkai teatrepiam atdiuos. Jeigu ir paaukauja kas, tai auka buna labai maža. Tad našlių ir našlaičių šelpimo klausimas buvo pakeltas jau poroje buvusiu seimų, o 26-tas seimas Baltimor'j, Md. išrinkdamas komisiją sutvarkymui SLA. įstatų įskė neužmiršti našlių ir našlaičių. Komisija indėjo tam tikrą punktą į konstitucijos projektą, ir kuomet konstitucija leistu visuotinam balsavimui, jus, draugai, su mielu noru tą punktą priėmėt. Reiškių, mūsų nariai prijautė mūsų nelaimingoms seimynoms, nors ta auka, tie 10 centų, nuo nario per metus yra maža, bet visi lėdams sudėsim daugiau, negu kad kiekvienam atsišauksiam dėdami. Ta tad mūsų sistematiška auka bus galima taip sutvarkyti, kad atsišauksis našlė galės gauti greitą pagalbą, nelaukiant, kol kas kuopų susirinkimuose išmes kelis centus.

Tatai gerbiami SLA. nariai, kurie sausio mėnesyje neįmokėjot tą mažą mokesstį į Našlių ir Našličių Fondą, neišikalbinėkit nuo to, nedarykit kuopų viršininkams nesmagumų. Tokj pinigą paaukauti visados galim išsėmēt, o juk tuomi nūšlostysim ne vienai nelaimingai našlei ašaras nuo veido.

Sekret. A. B. Strimaitis.

KUOPŲ VIRŠININKAMS.

Šiomis dienomis liko išsiuntinėtos SLA. konstitucijos. Malonėkit visiems nariams suteikti po vieną. Jeigu kuri kuopa nebuti gavusi lig šiam laikui, malonės man pranešti. Butų geistina, kad kiekvienas SLA. narys, o ypatinai kuopų viršininkai, perskaitytų SLA. įstatus ir pastudijuotų juos. Jeigu kam kas butu nesupranta, te pasiklaus pas kuopų viršininkus. Pasitikim, kad viršininkai visą tą paaiškins savo nariams. O jeigu ir viršininkai negalėtų ant užklauso duot atsakymų, lai kreipiasi pas mane. Visoki susirašinėjimai su Centru turi buti atliekami kuoaiškiausiais ir trumpiausioj formoj; vien tik tai apie reikalą be ilgų išvadžiojimų. Šiškis ir trumpus klausimus galima greitai duoti atsakymus.

Butų labai geistina, kad kuopų viršininkai sutvarkytų savo kuopų reikalus taip, kad pinigai į Centrą būtų siunčiami tik vieną kartą mėnesyje. Prie tokios tvarkos susimąžintų darbas kuopose ir Centre. Čion paduosiu nurodymus, kaip tas butų zalima sutvarkyti. Daleiskim, bent kuti kuopa laiko savo susirinkimus kiekvieną nedėdienį po pirmaj dienai mėnesio. Nariai, pribuvę susirinkimam, užsimoka savo duokles. Jai ne visi užsimokėjo, tai tuom tarpu ne siųsti; sekretorius tepaduoda vardus ir pavardes ir pilnus adresus vėjų tų, kurie nepribuvo susirinkimam, kuopos Organizatoriui. Organizatoriaus privalumu yra tuojaus atlankyti visus neužsimokėjusius draugus, išrinkti nuo jų mėnesinio mokesstį ir tuojaus priduoti kuopos išdinininkui pinigius, o kuopos sekretoriui surašą, kurie kiek užsimokėjo Organizatoriui. Organizatorius tą visą darbą privalėtų atlikti bėgyje vienos savaitės. Tada jau kuopos sekretorius surašytų užsimokėjusių narių raportą (mokesčių blanką) ir su kuopos kasierierium pasiųstų pinigius į Centro išdā. Piningus siunčiant reikia išrašyti Money Order'is ant vardo SLA. Išdinininko, J. Skritulsko, 26 Broad str., New Britain, Conn., o raportas ir tas Money Order'is turi but prisiųsti SLA. Sekretoriui, A. B. Strimaitiui, 307 W. 30th str., New York, N. Y. Centro Sekretorius pertikrina prisiųstas mokesstis ir jeigu viskas gerai, tai pasiunčia Centro Išdinininkui; jeigu trumsp pinigų prie prisiųstų mokesčių, tai prisiųstą raportą su piningais gražina kuopos sekretoriui, kad pataisytų nurodytą klaidą ant mėnesinio raporto ir pas save kningose ir vėl prisiųstų Centro Sekretoriui.

Tuli mūsų kuopų viršininkai labai įsiejėdžia, gavę savo raportą atgal. Jie prikalba mums visokių nemandagių žodžių-žodelių, o tas suvis bereikalinga. Jai kame atsitinka klaida, tai mes ir jų turim butinai ją pataisyti, ir už nurodymą klaidos kiekvienas mes turėtume ne įsiejėsti, bet atpėnė — but dar dėkingais. Jai pinigų buva prisiųsta per daug, tai pranešam Centro Išdinininkui, kad kuopai sugražintų, kas visados buna daroma. Butų vjenok gerai, jai kuopos, kurios kartais prisiunčia kelis centus viršiaus, pavelytų tuos pinigius pasilaikyti, — mes dabar galėtume tuos kelis centus skirti į Našlių ir Našličių Fondą. Daleiskim, jaigu suma pinigų ne viršytų 50c., tai kad tokie pinigai būtų skiriami mėtamam fondui. Man teko kalbėtis su svetimtautiškos organizacijos sekretorium apie paaušų dalyką, tai jis man sakė, kad jū organizacija jokių viršiaus prisiųstų pinigų kuopoms negražina, bet skiria juos labdariybės tikslams.

Kuopų viršininkai turi pasistengti surašyti mėnesinius raportus aiškiai ir pilnai taip, kaip mokesčių lakštai turi buti išpildomi. Vienur turi but ant klausimų atsakyta ir savo vietoj užrašyta. Ne reikia mums įkalbinėti, kad mes, apmokami Centro darbininkai, turim viską atlikti; jus žinot, kad mes savo darbą privalom atlikti ir atliekam, bet jaigu jūsų raportai nėra parašyti kaip reikia, tad kaip mes savo darbą galim atlikti, nežinodami pagal mokesčių lakštus, už kokius narius yra prisiųsti pinigai. Juk mes neturim dvasios įkvėpimo, kad galėtume viską įspėti. Ar šiaip ar taip — turim gauti šiokią-tokią žinią nuo kuopos viršininkų, kam užrašyti prisiųstus pinigius, o gauti tokias žinias nuo užsiųsusių kuopų viršininkų yra labai sunkus darbas, kurio lengvai jūs ir mes galime išvengti.

Jai kurie draugai persikelia iš vienos vietos į kitą, tai privalo pranešti savo kuopų viršininkams, kad jie kiekvienam momente žinotų savo narius, kur jie gyvena, ir atsikius nelaimė ar kokiam svarbiam reikalui lengvai galėtų sužinoti savo kuopos narius. Viršininkai turi pridaboti, kad visi nariai, kurie privalo gauti, gautų „Tėvynę“. Jai kas permaino gyvenimo vietą, tai priduoکت mums seną ir naują adresą, paminėdamų prie kokios kuopos priklausot. Kas negauna organo, tai neturi laukti kelis mėnesius, bet tuojaus kreipties prie savo kuopos viršininko, o jis mums apie tai praneš.

Nariai visuose reikaluose pirmiausia privalo kreipties į savo kuopos viršininkus. Jaigu kuopų viršininkai atsisakytų jums patarnauti, tad tik tuomet kreipkitės į centrą. Mēs, vesdami reikalus su kiekvienu organizacijos nariu paskyrim, negalim priėiti prie tvarkos; o besidauginant narių skaitliui noroms-nenoroms turėsime pertraukti susirašinėjimui su pavieniais nariais ir vesti visus kuopų reikalus tik per kuopų išrinktus viršininkus. Ypatinai mokesčių nepridimėsim nuo narių, kurie priguli į kuopas. Jie privalo užsimokėti per savo kuopų išrinktus viršininkus, o kuopų viršininkai be finansų raštinkinno žinios neprivalo siųsti pinigų Centran, nes sekretorius turi žinoti kiekvienai kuopai įmokėtą centą. Taip-pat ir visus išmokėjimus jis turi žinoti.

Tuom tarpu mes neturime paskirtos rubrikos ant raportų blankų surašyti Našlių ir Našličių sumokamus 10c.; gerbiami sekretoriai malonės užrašinėti į SLA. reikalų rubriką: vietoje 15c. galima įrašyti 25c., o abelonje sutraukoje, kitoj pusėj raporto, tuos dešimtukus atitraukus nuo SLA. lėšų fondo skyriaus, reikia užrašyti ant paliktos tuščios vietos Našličių Fondui ir sumą, kiek tam fondui pinigų sumokėta. Vėliaus, kaip darysim daugiau mėnesinių raportų blankų, tai padarysime skirtą rubriką.

A. B. Strimaitis.

S. L. A. ATSKAITA

UŽ IV-tą BERTAINĮ 1912 m.

Nauji nariai įstoje į SLA. Spalį ir Gruodžio mėn. 1912 m.

Table with columns: Iškilės No., Kp. No., Centr. No., Vardai, pavardės, amž., laipsnis apsaugos

Table with columns: 370, 129, 18592, Vincas Zukaitis, 25, 150

Table with columns: 380, 137, 10908, Juozas Sveikauskas, 31, 1000

Table with columns: 382, 83, 15025, Jonas Kavaliauskas, 20, 300

Table with columns: 386, 28, 18186, Vincas Sasnauskas, 44, 300

Table with columns: 387, 28, 18187, Kazys Stankevičius, 30, 300

Table with columns: 388, 28, 18189, Jonas Jogis, 29, 300

Table with columns: 389, 28, 18190, Jurgis Vasiliauskas, 37, 300

Table with columns: 390, 28, 18191, Jurgis Terza, 29, 300

Table with columns: 391, 28, 18192, Motiejus Zigmantavičius, 18, 150

Table with columns: 392, 28, 18194, Antanas Malinauskas, 24, 300

Table with columns: 393, 28, 18195, Anelė Nėdžinskaitė, 18, 150

Table with columns: 394, 168, 18196, Katrė Valinčienė, 32, 150

Table with columns: 395, 168, 18197, Ona Burduletė, 18, 150

Table with columns: 396, 168, 18198, Aleksandra Macevičius, 24, 150

Table with columns for names, birth dates, and other identifiers. Includes a sub-table 'SLA. nariai įstoje į Pašalpos Skyrių' with columns for name, age, and other details.

SLA. 25 d. liepos, 1904, mirė 9 d. birželio, 1912, nuo džiovos. Posmertinė \$150.00 išmokėta jo tėvui J. Skritulskui.

S. L. A. Iždo Apyskaita už IV bertainį 1912 m.

Table titled 'INEIGOS. Spalių mėn.' showing a list of names and amounts. Includes a sub-section 'SLA. mirusių narių, kurių posmertinė išmokėtos spalio lapkričio ir gruodžio mėn., 1912 m.' with a list of names and amounts.

11 Waterbury, Conn. 122.06	129 Chicago, Ill. 3.08	165 So. Boston, Mass. 3.36	8 nališkų patarnavimus Mass. valstijoj 25.00
57 Worcester, Mass. 36.60	82 Pana, Ill. 9.85	11 Waterbury, Conn. 8.64	8 O. Čėsnienei, Baltimore, Md., posmertinė po 150.00
47 Passaic, N. J. 6.44	143 West Scranton, Pa. 12.16	28 Toronto Ont, Canada. 1.68	A. Čėsni, nariui 64 kp. SLA. 150.00
133 Valparaiso, Ind. 1.68	45 Hazleton, Pa. 4.20	28 Port Carbon, Pa. 12.39	A. Grinciūniutei, Waterbury, Conn., posmer-
126 New York, N. Y. 15.37	142 New Haven, Conn. 15.24	61 So. Bethlehem, Pa. 10.08	tinė po E. Grinciūnienei, narei 11 kp. SLA. ... 150.00
245 Newark, N. J. 24.72	130 Hudson, Pa. 1.30	81 Exeter Boro., Pa. 2.52	C. G. Rose, ekspedicija, nuvežimas į krasą ir
82 Fana, Ill. 7.54	15 Pittston, Pa. 5.88	34 New Britain, Conn. 5.81	krasos ženkliai vieno No. „Tėvynės“ ... 7.87
36 Chicago, Ill. 68.18	47 Passaic, N. J. 5.88	86 Allegheny, Pa. 12.00	S. J. Vitaičiui, Shenandoah, Pa., už prirašymą 4
168 Stamford, Conn. 9.53	53 Plymouth, Pa. 17.68	30 Scranton, Pa. 20.98	11 narių prie 54 kp. SLA. 5.75
21 Detroit, Mich. 16.80	1 Edwardsville, Pa. .84	72 So. Boston, Mass. 5.66	J. Gihavičiui, Kingston, Pa., už prirašymą 4
68 Breslau, Pa. 3.36	20 Union City, Conn. 11.83	227 Des Moines, Ia. 1.68	narių prie 1 kp. SLA. 2.50
142 New Haven, Conn. 1.40	168 Stamford, Conn. 14.04	4 Sioux City, Ia. 18.02	11 Lafayette Press, spausdinimas ir sulanksty-
178 Cleveland, Ohio. .56	14 Cleveland, Ohio. 26.44	76 Central Brooklyn, N. Y. 16.25	mas vieno No. „Tėvynės“ 9.00
210 Roslyn, Wash. 9.04	242 Gary, Ind. 6.73	43 So. Brooklyn, N. Y. 16.91	C. G. Rose, ekspedicija, nuvežimas į krasą ir
25 East Arlington, Vt. 1.75	4 Sioux City, Iowa. 16.92	27 Newark, N. J. 1.68	krasos ženkliai vieno No. „Tėvynės“ 9.62
33 So. Boston, Mass. 1.68	133 Valparaiso, Ind. 3.08	71 Hoboken, N. J. 6.46	J. J. Paukščiai, sustatymas, nuvežimas formų
153 Du Bois, Pa. 2.24	30 Scranton, Pa. 37.97	65 Aglesby, Ill. 10.08	dvieju No. „Tėvynės“ 36.00
13 Minersville, Pa. 3.36	240 Oregon City, Ore. 2.73	168 Stamford, Conn. 14.23	L. Račkauskui, So. Chicago, Ill., sugrąžinta įsi-
75 Los Angeles, Col. 22.57	230 Wanamie, Pa. 3.64	11 Waterbury, Conn. 14.30	rašymo mokestis 5.0
230 Wanamie, Pa. 17.46	29 Westville, Ill. 67.90	Pav. Yonkers, N. Y. 3.78	16 J. T. Hesig, New York, N. Y., pataisymas
135 Riverton, Ill. 3.36	170 Philadelphia, Pa. 5.32	198 St. Clair, Pa. 1.68	SLA. namo stogų ir nutepiojimams už SLA. 126.58
211 Haverhill, Mass. 7.92	23 Shenandoah, Pa. 50.35	38 Brooklyn, N. Y. 22.63	V. K. Račkauskui, už redagavimą „Tėvynės“
106 Taunton, Mass. 5.94	124 Hartford, Conn. 1.68	133 Valparaiso, Ind. 3.64	nuo 2 iki 16 lapkr. 1912 m. 36.00
74 So. Chicago, Ill. 25.31	139 Chicago, Ill. 11.69	172 Duquesne, Pa. 13.98	St. Astromskui, už darbą „Tėvynės“ spausu-
20 Union City, Conn. 15.11	99 Herminie, Pa. 5.60	163 Puritan, Pa. 8.02	vėje nuo 2 iki 16 lapkr. 1912 m. 32.00
30 Scranton, Pa. 18.26	28 Port Carbon, Pa. 4.98		O. Alytietiui, už darbą SLA. raštiniėje nuo 2 iki
52 Mt. Carmel, Pa. 31.26	50 Athens, Ill. 27.43		16 lapkr. 1912 m. 24.00
43 So. Boston, Mass. 54.22	55 So. Jamesport, L. I. N. Y. 11.75		Lafayette Press, spausdinimas ir sulankstymas
206 Ledford, Ill. 5.88	40 Pittsburgh, Pa. 1.02		vieno No. „Tėvynės“ 9.00
53 Plymouth, Pa. 13.72	43 So. Boston, Mass. 60.93		C. G. Rose, ekspedicija, nuvežimas į krasą ir
42 Wilmerding, Pa. 50.94			krasos ženkliai vieno No. „Tėvynės“ 7.70
242 Gary, Ind. 14.25			J. V. Liutkauskui, Brooklyn, N. Y., kolionės
206 Ledford, Ill. 3.36			lėšos ir sugaistis reikale agitacijos už SLA. 10.00
40 Pittsburgh, Pa. .56			A. Šimkuniui, Cleveland, Ohio, už prirašymą
33 So. Boston, Mass. 1.68			8 narių prie 14 kp. SLA. 4.25
233 Shenandoah, Pa. 10.08			J. Riskevičiui, Plymouth, Pa., posmertinė po
49 Meriden, Conn. 8.40			F. Riskevičienei, narei 119 kp. SLA. 150.00
34 New Britain, Conn. 36.12			M. Kardokui, New York, N. Y., posmertinė po
2 Forest City, Pa. 8.76			T. Kardokienei, narei 38 kp. SLA. 150.00
56 Penn Station, Pa. 27.25			U. Pudinskiui, Seltzer City, Pa., posmertinė
56 Penn Station, Pa. 4.00			po J. Pudinskiui, nariui 132 kp. SLA. 150.00
7 Pittsburgh Pa. 1.96			P. Dusevičienei, So. Boston, Mass., posmertinė
			po A. Dusevičiui, nariui 43 kp. SLA. 150.00
			19 U. Radzevičienei, Baltimore, Md., posmertinė
			po P. Radzevičiui, nariui 64 kp. SLA. 150.00
			20 J. J. Žilinski, Gary, Ind., sugrąžinta dalis įsi-
			rašymo mokestis 1.00
			21 V. Zvinkevičiui, Penn Station, Pa., už prirašy-
			imą 17 narių prie 56 kp. pusė mokest. 5.00
			B. K. Kondratavičiui, Wilmerding, Pa., už
			prirašymą 17 narių prie 56 kp. pusė mokest. 5.00
			P. W. Birstonui, Shenandoah, Pa., už aprau-
			dimą nuo ugnies SLA. spausdavus 22.50
			25 P. Pastarnokui, New York, N. Y., posmertinė
			po J. Jokubynui, nariui 190 kp. SLA. 150.00
			Lafayette Press, spausdinimas ir sulanksty-
			mas vieno No. „Tėvynės“ 9.00
			C. G. Rose, ekspedicija, nuvežimas į krasą ir
			krasos ženkliai vieno No. „Tėvynės“ 7.89
			J. J. Paukščiai, sustatymas ir nuvežimas for-
			mų dviejų No. „Tėvynės“ 36.00
			A. J. Sasnauskui, Freeand, Pa., sugrąžinta da-
			lis įsirašymo 7.5
			John Joyce, New York, N. Y., už 20 rėmų po-
			pieros „Tėvynės“ spausdinimui 27.50
			J. T. Baltrušaitienei, M. D., Pittsburgh, Pa.,
			už išvertimą SLA. įstatų į anglų kalbą 46.91
			A. B. Strimačiui, sugrąžinta lėšos SLA. rašti-
			nės nuo 1 iki 31 lapkr. 28.12
			„Tėvynės“ administracijai, New York, N. Y.
			už spaudos darbus 15.00
			A. B. Strimačiui, algos už sekretoriavimą
			SLA. nuo 1 iki 31 lapkr. 90.00
			J. Skritulskui, New Britain, Conn., algos už
			kasieriavimą SLA. nuo 1 spal. iki 31 lapkr. 100.00
			A. B. Strimačiui sugrąžinta lėšos, SLA. namo
			pataisymai 8.99
			V. K. Račkauskui, už redagavimą „Tėvynės“
			nuo 16 iki 30 lapkr. 1912 m. 36.00
			St. Astromskui, už darbą „Tėvynės“ spausu-
			vėje nuo 16 iki 30 lapkr. 1912 m. 32.00
			O. Alytieniui, už darbą SLA. raštiniėje nuo 16
			iki 30 lapkr. 1912 m. 24.00
			Lafayette Press, spausdinimas ir sulanksty-
			mas vieno No. „Tėvynės“ 9.00
			Labu \$2,151.43
			Gruodžio mėn.
			1. C. G. Rose, ekspedicija, nuvežimas į krasą ir
			krasos ženkliai vieno No. „Tėvynės“ 8.02
			2 M. A. Sarka, Cicero, Ill., už prirašymą 14 nau-
			jų narių prie 194 kp. SLA. 11.00
			St. Balčaičiui, Kenosha, Wis., už prirašymą 6
			narių prie 212 kp. SLA. 3.00
			P. Simaičiui, So. Chicago, Ill., už prirašymą
			7 narių prie 74 kp. SLA. 4.00
			Liudvikui Mureikai, Port Washington, Wis.,
			sugrąžinta daktaro lėšos už apžiūrėjimą ap-
			likanto sveikatos 5.00
			Lafayette Press, už spaudinimą ir sulanksty-
			mas vieno No. „Tėvynės“ 9.00
			C. G. Rose, ekspedicija, nuvežimas į krasą ir
			krasos ženkliai vieno No. „Tėvynės“ 8.08
			J. J. Paukščiai, sustatymas ir nuvežimas for-
			mų dviejų No. „Tėvynės“ 36.00
			P. Vizgirdai, Easthampton, Mass. už prirašymą
			1 nario prie 8 kp. SLA. 5.0
			J. Jackevičiui, Philadelphia, Pa., posmertinė
			po A. Tamošiūniui, nariui 10 kp. SLA. 150.00
			M. Kulvinskaitėi, Clinton, Ind., posmertinė
			po K. Kulvinskai, nariui 121 kp. SLA. 150.00
			S. Kvietkauskui, So. Chicago, Ill., sugrąžin-
			ta įsirašymo mokestis 4.25
			V. K. Račkauskui, už redagavimą „Tėvynės“
			nuo 30 lapkr. iri 14 gruod. 1912 m. 36.00
			St. Astromskui, už darbą „Tėvynės“ spausu-
			vėje nuo 30 lapkr. iki 14 gruod. 1912 m. 32.00
			O. Alytieniui, už darbą SLA. raštiniėje nuo 30
			lapkr. iki 14 gruod. 1912 m. 24.00
			C. G. Rose, ekspedicija, nuvežimas į krasą ir
			krasos ženkliai vieno No. „Tėvynės“ 8.13
			Lafayette Press, spausdinimas ir sulankstymas
			vieno „Tėvynės“ Nr. 9.00
			B. K. Kondratavičiui, Wilmerding, Pa., už
			prirašymą 15 narių prie 42 kp. SLA. 10.50
			G. A. Valaičiui, Shenandoah, Pa., sugrąžinta
			vieno aplikanto įsirašymo mokestis 3.65
			O. Kleišmantienei, Springfield Ill. aukos iš 121
			kp. Clinton, Ind. 1.35
			Zemantauskui, Waterbury, Conn., sugrąžinta
			vieno aplikanto įsirašymas 1.75
			S. Kvietkauskas, So. Chicago, Ill., sugrąžinta
			įsirašymo mokestis vieno aplikanto 1.25
			Thos.Paukščiai, Pitston, Pa, sugrąžinta vieno
			aplikanto įsirašymas 1.25
			Lafayette Press, spausdinimas ir sulankstymas
			vieno No. „Tėvynės“ 9.00
			C. G. Rose, Ekpedicija, nuvežimas į krasą ir
			krasos ženkliai vieno No. „Tėvynės“ 9.00
			J. J. Paukščiai, sustatymas ir nuvažiojimas
			formų dviejų No. „Tėvynės“ 36.00
			J. Skritulskui, New Britain, Conn., posmer-
			tinė po E. Skritulskui, nariui 34 kp. SLA. 150.00

28	V. K. Račkauskis už redagavimą „Tėvynės“ nuo 14 iki 28 d. gruodžio 1912 m.	36,00
"	St. Astramskis už darbą „Tėvynės“ spaustuvė nuo 14 iki 28 d. gruodžio 1912 m.	32,00
"	O. Alytėnė už darbą SLA. raštiniame nuo 14 iki 28 d. gruodžio 1912 m.	24,00
"	Lafayette Press, spausdinimas ir sulankysimas vieno No. „Tėvynės“	9,00
"	C. G. Rose, Ekspedicija, nuvežimas į krasą ir krasos ženkleliai vieno No. „Tėvynės“	8,13
30	A. B. Strimaitis sugrąžinta lėšos SLA. raštiniame reikaluose	20,15
"	A. B. Strimaitis sugrąžinta lėšos SLA. namo reikaluose	5,90
"	A. B. Strimaitis algos už sekretoriavimą SLA nuo 1 iki 31 d. gruodžio	90,00
"	„Tėvynės“ administracijai New York, N. Y. už spaudos darbus nuo 1 iki 31 d. gruodžio	10,50
"	P. Vosylienei, Glen Lyon, Pa., posmertinė po V. Vosyliui nariui 24 kp. SLA.	150,00
"	A. Šarkauskiui, Wanamie, Pa., posmertinė po A. Šarkauskiui nariui 230 kp. SLA.	150,00
"	S. Judickienei, Scranton, Pa., posmertinė po J. S. Judickui, nariui 30 kp. SLA.	150,00
"	J. T. Baltrušaitienei M. D. už peržiūrėjimą 753 aplikacijų nuo 1 birželio iki 31 gruodžio 1912.	107,79

\$1,604.23
Spalių mėnesio 2,093.81
Lapkričio mėn. 2,151.43
Gruodžio mėn. 1,604.23

IV-to Bertainio 1912 m. labu \$5,849.47

Abelno metų išmokėjimas.	
I-ro Bertainio 1912 m.	5,600.58
II-ro Bertainio 1912 m.	7,400.57
III-čio Bertainio 1912 m.	3,323.87
IV-to Bertainio 1912 m.	5,849.47
Bertainio 1912 m. randų už raštinių	420.00
Bertainio 1912 m. randų už spaustuvę	300.00

Nuo 1 d. sausio iki 31 d. gruodžio \$22,894.49

Abelno metų įeigos.

I-ro Bertainio	4,992.23
II-ro Bertainio	3,908.79
III-čio Bertainio	4,789.08
IV-to Bertainio	5,420.05
nuošimėjų	268.25
Randų už raštinių	420.00
Randų už spaustuvę	300.00

Labu \$20,098.40

1 dieną sausio 1912 m. pinigų buvo	11,089.46
Labu	\$31,187.86
Per metus išmokėta	22,894.49

Lieka \$8,293.37

Prieglaudos namo fondas	4,119.52
Vaikų skyriaus fondas	377.16

1 d. sausio, 1913, pas išdėtinimą \$12,790.05

Abelno SLA. turtas.

1 d. sausio: Posmertinių	6,797.46
" SLA. reikalams	1,363.64
" Prieglaudos namas	4,203.50
" Ligoj pašalpos f.	425.45
" Administracijos	750.01
" Literatūra	63.01
" Pinigų labu	\$13,603.07
SLA. Namas	33,959.23
Spaustuvė	2,107.42
Raštini	563.67
Zenkleliai	424.14
Kningų kuopoms	1,243.00
Redakcijoj	348.00
Administracijoj	204.94
" Administracijoj	64.50

Šiaip SLA. turto labu	38,914.90
SLA. pinigų	13,603.07
" Šiaip turto	38,914.90

1 d. sausio 1913 m. tikras turtas \$52,517.97

A. B. Strimaitis.
SLA. Sekretorius.

SLA. Vaikų Skyriaus apyskaita.

Spalių mėn.

15	244	Cheltenham, Pa.	2,00
18	44	Rhone, Pa.	.50
19	63	Providence, R. I.	.50
21	132	Seltzer City, Pa.	2,00
22	99	Hermine, Pa.	1,50
23	157	Youngstown, Ohio.	1,00
26	112	Seattle, Wash.	1,50
"	1	Edwardsville, Pa.	1,50
"	24	Glen Lyon, Pa.	1,00
28	85	Edwardsville, Pa.	2,00
"	32	So. Boston, Mass.	1,50
"	80	Priceburg, Pa.	1,00
"	101	Paterson, N. J.	1,00
29	3	Elizabeth, N. J.	1,50
"	67	Luzerne, Pa.	1,50
"	35	Wilkes Barre, Pa.	3,00
"	23	Shenandoah, PPa.	5,00
"	167	Joliet, Ill.	.50
30	38	Brooklyn, N. Y.	4,50
"	7	Pittston, Pa.	8,00
"	71	Hoboken, N. J.	2,50
"	11	Waterbury, Conn.	2,50
"	47	Passaic, N. J.	2,00
31	75	Los Angeles, Cal.	1,00
"	230	Wanamie, Pa.	.50
"	74	Chicago, Ill.	1,00
"	30	Scranton, Pa.	1,50
"	43	So. Boston, Mass.	.50
"	42	Wilmerding Pa.	1,00
"	40	Pittsburgh, Pa.	.50
"	34	New Britain, Conn.	2,50

Labu \$56.50

Lapkričio mėn.

12	228	Brooklyn, N. Y.	1,00
"	126	New York, N. Y.	.75
"	40	Pittsburgh, Pa.	2,00
"	171	Bentleyville, Pa.	.50
27	11	Waterbury, Conn.	1,00
26	1	Edwardsville, Pa.	1,00
30	213	Brooklyn, N. Y.	1,00
"	23	Shenandoah, Pa.	2,00
"	38	Brooklyn, N. Y.	.50

Labu \$9.75

Gruodžio mėn.

9	10	Philadelphia, Pa.	.50
---	----	-------------------	-----

17	12	Nanticoke, Pa.	.50
20	24	Glen Lyon, Pa.	1,00
"	69	Rochester, N. Y.	.50
"	23	Shenandoah, Pa.	2,25
31	38	Brooklyn, N. Y.	.50

Labu		\$5.25
Spalių mėn.	56.50	
Lapkričio mėn.	9.75	
Gruodžio mėn.	5.25	

IV-to Bertainio 1912 m. labu	\$71.50
1 dieną spalių pinigų buvo	305.66

1 dieną sausio, 1913, labu	\$377.16
A. B. Strimaitis, SLA. Sekretorius.	

„Tėvynės“ administracijos apyskaita. Išeigos IV-to Bertainio 1912 m.

Spalių mėn.	
Už apskelbimus	41.50
Už darbus	46.50
Prenumeratos	1.50
Viso	\$89.50

Lapkričio mėn.	
Už apskelbimus	89.25
Už darbus	25.12
Prenumeratos	.50
Viso	\$114.87

Gruodžio mėn.	
Už apskelbimus	60.01
Už darbus	99.63
Prenumeratos	2.00
Viso	\$161.64

Per tris mėnesius:	
Spalių mėn.	89.50
Lapkričio mėn.	114.87
Gruodžio mėn.	161.64
Labu	\$366.01

Išeigos IV-to Bertainio 1912 m.

Spalio mėn.	
Mažmoziat: nuvaizojimas adrešų į spaustuvę. Važinėjimas popierio, nuplovimas langų, apvalymas ofisų, siūlai, mūlas, benzina, šluotos ir tt, nuo 1 iki 31 d. spalių, 1912 m.	2.96
Už popierį ir konvertus pašalinėms darbams	6.04
Už darbus bookbinderiams ir Engraving Co., nuo 1 iki 31 spaliu	10.00
Už telefoną nuo 1 iki 31 spaliu	5.20
Redaktorius išlaidos nuo 1 iki 31 spaliu	3.37
Už elektros pajėgą ir šviesą	3.50
Už gazą	.56
Už frankius	5.38
SLA. Istorijos reikaluose	6.31
Viso	\$43.32

Lapkričio mėn.	
Už mažmozius	1.50
Už popierį	7.97
Už darbus	2.20
Už telefoną	6.85
Redaktorius išlaidos	8.40
Už anglis	7.50
Už pajėgą ir šviesą	2.76
Už gazą	1.20
Už expresus	1.80
Už spausdinimą atskaitos No. 44 „Tėv.“	14.00
Viso	\$54.18

Gruodžio mėn.	
Už mažmozius	1.75
Už popierį	31.03
Už darbus	14.50
Už telefoną	5.60
Redaktorius išlaidos	2.89
Už pajėgą ir šviesą	4.84
Už gazą	.64
Už frankius	6.32
Už expresus	2.87
Viso	\$70.44

Per tris mėnesius:	
Spalių mėn.	43.32
Lapkričio mėn.	54.18
Gruodžio mėn.	70.44
Labu	\$167.94

1 d. spalių, 1912, pinigų buvo	551.94
IV-to Bertainio ineigos	366.01

Labu 917.95

IV-to Bertainio, 1912, išmokėta 167.94

1 d. sausio, 1913, pinigų pas administratorių-sekretorių \$750.01

A. B. Strimaitis,
SLA. Sekretorius.

Apyskaita SLA. kningų.	
Išeigos.	
Spalių mėn. už parduotas kningas	.55
Lapkričio mėn. už parduotas kningas	9.63
Gruodžio mėn. už parduotas kningas	9.50
Viso	\$19.68

Išeigos.	
Spalio mėn. krasos ženklelių	.04
Lapkričio mėn. už expresą ir krasą	1.15
Gruodžio mėn. už expresą ir krasą	.72
Viso	\$1.91

1 d. spalių, 1912, pinigų buvo	45.24
IV-to Bertainio pribuvo	19.68

Labu	\$64.92
IV-to Bertainio išmokėta	1.91

1 d. sausio 1913 m. pinigų pas SLA. kningų-sekretorių	\$63.01
1 d. spaliu 1912 m. kningų vertės buvo	450.57
IV-to Bertainio kningų parduota už	19.68
IV-to Bertainio kningų padovanota už	6.75
IV-to Bertainio kningų išleista labu už	26.43
1 d. sausio, 1913 kningų vert.	424.14
1 d. sausio 1913, pinigų	63.01

1 d. sausio, 1913, SLA. kningyno vertė \$487.15

A. B. Strimaitis,
SLA. Kningius.

SLA. ISTORIJA.

(Tąsa.)

Dabar su Konstitucija tik tokia buvo negeruma, kad permaintytas joje Susivienijimo vardas nesutiko su jo vardu čarteryje, kadangi čarteryje nebuvo žodžio „Katalikų“.

Kun. Juodišius, kaipo lietuvių raštų cenzoriaus, vardas tuojaus po penktam seimui buvo iš „Vienybės“ numeryje buvo dedama šitokis aprobatas:

„Tas laikraštis yra patvirtintas ir pavelintas skaityt broliams lietuviams nuo valdzios dvasiškos katalikiškos“.

Po juo buvo dedama vardai:

Kun. Dr. M. Juodišius, klebonas Brooklyno,
Kun. A. Burba, klebonas Plymoutho.

Dabar po šito aprobatu liko tik vieno kun. Burbos vardas.

Vaidai prasidėjo penktame seime, traukėsi ir toliaus, tik jie dabar buvo jau laikraščiuose. Juodišius ir jo šalininkai „Saulėje“ išrodinėjo visokius nebutus daigtus ir pūvais drabstė ant kun. Burbos ir Paukščio, visai niekindami „Vienybę“; kun. Burba ir jo šalininkai „Vienybėje“ pasakojo ko verti yra Juodišius, Butkevičius ir Bačkauskas su savo „Saule“.

Šitoje kovoje, kaip ir visur kitur, „Saulė“ buvo ištikima savo principams, kurių, tiesa, pas ją buvo ne daug. Jos leidėjas ir redaktorius D. Bačkauskas tik vieną principą žinojo: apginti savo šalininką. Įrankiai tam tikslui visi buvo geri: kaip visokios pliovonės, taip ir visoki prasimanymai, by tik buvo žinota, kad užpuolamoji audra negali teisybės per teismą pajieškoti. Bet norint šitas „Saulės“ mylistas turėti reikėjo mažiausiai bent jos skaitytojų būti. Užsimojėjęs už „Saulę“ mečtas, galėjai aprašinėti savo apylinkės nepatinkamus tau žmones kuojuožiausiai ir kuobjauriausiai, „Saulė“ viską apgludins, apdailins ir leis Taradaikai ar Baltruvienei išbliauti be jokio užkaitimo.

Šitą „Saulės“ gerą puse gerai žinojo nevedusieji vyrukai, kuriems kartais parsieidavo kokia stačiokė žmona ar mergina pribautsi. Neuzsidėjo su jais, supykino kuomi juos, palauk, jie žino, ką su tokiomis poniomis padaryti: — parašyti apie jas į Dėdę Taradaiką, gerai pridėjus juodylų!

Ir jodinėjo Taradaika ant kuilio*) „Saulėje“ po lietuviškus kaimelius pliovdamas šlykščiausias pliovonės ir blyvzgas, kol kun. Milukas nesusiprato teismu jį sudrausti ir mandagumo pamokinti.

Šitą ve „Saulė“ kun. Juodišius, tas pats „katalikiškas kuningas“, kuris bijojos „Vienybės“ šliuipiškumu susiteršti, turėjo savo įrankiu kovoje su kun. Burba.

Kun. Burba, išvestas iš kantrybės „Saulės“ drabstomais ant jo pūvais, buvo priverstas žodį teisybės pasakyti apie Juodišų ir jo sebrus.

Kad geriaus atvaizdinus tą kovą, kuri ejo tarp šitų dvejų pusių, duodame čia vietą paties kun. Burbos žodžiams, kuriams, matyt išsisėmė kantrybė visai. Spaliu mėn. d. 21, 1890 m. jis rašė „Vienybėje“ apie vyskupo suspenduotų dabar kun. Juodišų taip: „Drauge su šiuomi numeriu „Vienybės“, išleista mane pirmutinį pridėčką (gromata apie žmogystą), kuris vadina save Daktaru Juodišiumi, o pirm poros metų gyrėsi esantis cenzoriumi lietuviškų ir lenkiškų knygų Amerikoje.

„Darome tai vien dėl perspėjimo lietuvių, idant su tuomi individuumu jie būtų atsargoje, kada gi jis, budamas atšeiduotu (atstatytu) nuo kuningystės, stengiasi patraukti žmones nuo katalikystės.

„Yra tai netikėlis, kuris dėl išgavimo nuo žmonių dolėrių ant kėlimo sodomiškų orgijų, dar atranda tokius neišmanėlius, kurie jam savo užpraktuoję piningų kiša.

„Išviršaus pasakome, kad turime savo rankose davus, apie tokias baisingas paleistuvystes šito žmogaus, kad dyvytiesi reikia iš mūsų žmonių kantrybės, kurie ikišiol duodasi jam save prigaudinėti. Yra pavojingesnis už ex-kuningą Varnagiri, nes nusipirkęs už žmonių piningus pažnyčią Brooklyne, stengiasi apversti prie įnagio naujos viros. Iš tokios priežasties išmetame jį iš mūsų aprobatos laikraščio „Vienybės“.

Toliaus jis aprašo Juodišiaus užpuolimą ant Zablackienės ir jos tarnaitės nakčia. Mahanojuje prie lietuviškos bažnyčios klebono vietai likus tuščia, Juodišius nuvažiuoja ją užimti ir apsinaškoja pas smuklininką Zablackų. Ten jis nakčia girtas nusigramozdino pas namų tarnaitę j jos miegamąjį kambarį, bet tas jo žygis jam nenusidavė, kadangi jis ten rado ir Zablackienę miegant, kuri kuningėlio aržumui nedavė valios. Užtai svečias ant jos supyko ir taip ranka jai rėžė į burną, kad sukruvino. Po tokio atsitikimo kuningėlis pamatė negerai padaręs ir ruko iš Mahanojaus vietos atsinerėdamas.

*) „Taradaika“ taip ir buvo „Saulėje“ nupiešta: žmogus jojo ant kuilio, už ausų jį laikydamas. Red.

(T. b.)

ATSKAITA UŠ GRUODŽIO MASN. 1912 metų.

Suspenduoti.	
3	Elizabeth, N. J.
	Jieva Matusevičienė.
10	Philadelphia, Pa.
	Vin. Daukšys, Aleks. Dzendolietis,
	Mart. Čiurlionis.
11	Waterbury, Conn.
	Jieva Dušienė.
14	Cleveland, Ohio.
	And. Laukavičius, Vin. Liubinas.
15	Pittston, Pa.
	Ant. Cepulis.
17	Brocton, Mass.
	Jonas Mineikis, Johanna Januševičienė, Juozas Vaičiūnas, Petras J. Griegas.
18	Westville, Ill.
	Tamas Vistartas.
23	Shenandoah, Pa.
	Ignotas Račkauskas, Marė Bačkauskienė, Marė Barkaukienė, Vincas Bobina, Pranė Bobiniene, Vincas Sliakys, Jurgis Bagdanavičius, Jonas Vaitkevičius, Ignatas Rudminas, Motiejus Mastaukas, Marė Šalaševičienė, Juozas Kedenius, Jeronimas Šalaševičius, Jieva Budienė, Magdė Vokietaitienė.
24	Glen Lyon, Pa.
	Aug. Norkevičius, Marė Norkevičienė.
27	Newark, N. J.
	Petras Vaičiūnas, Aug. Mačiulskis, Adolfas Žolynas.
29	Westville, Ill.
	Salemonas Už

ATSKAITA GRUODZIO MEN. 1912 METU. VAIKIŲ SKYRIUS.

Suspenduoti. 7 - Pittston, Pa. Marė Markaukiūtė, Alena Markaukiūtė, Adelė Markaukiūtė, Ona Markaukiūtė. 11 - Waterbury, Conn. Juozas Mureika. 23 - Shenandoah, Pa. Albinas Salaševičius, Alena Sauckvičiūtė. 30 - Scranton, Pa. Magdė Balėitė. 35 - Wilkes Barre, Pa. Juozas Pakarkdis. 36 - Chicago, Ill. Ona Stočkutė. 69 - Rochester, N. Y. Adomas Sebeda. 92 - Cortney, Pa. Petronė Vaškevičiūtė, Ona Vaškevičiūtė, Juzė Žvirblitė. 173 - Cleveland, Ohio. Edvardas Gritė. 185 - Indiana Harbor, Ind. Ona Mikolaičiūtė. 230 - Wanamie, Pa. Juozas Bindokas.

Warbury, Conn. „Perkunas“ nuo sausio mėn. dėl tulų priežasčių neišeis. Prenumeratoriams (13 ypatų) gražinsime pinigų pabaigoj sausio m. š. m. „Perkuno“ B-vė, Box 290 Waterbury, Conn.

TIK UŽ \$1.25 PER 40 DIENŲ.

Biblija — tai yra šventas raštas seno ir naujo testamento, lietuviška kalba parašytas ir išnaujo peržiūrėtas (lotyniškoms raidėms) Berline 1908 m., pusl. 848 ir 279, viso 1127.

Aplaikūs iš Europos labai daug knygų, bet dėl stokos vietos nėra kur sutalpinti. Todėl pasiryžau išparduoti Bibliją po \$1.25, nors ji kaštuoja \$3.00. Už taip pigią kainą bus parduodama tikrai per trumpą laiką, vėliaus ji bus brangesnė. Malonėkit pasiskubinti nusipirkti. Adresuokit: K. J. INTA, P. O. Box 1724, New York, N. Y.

ISTATŲ KOMISIJA.

F. P. Brachpilis, 1114 Stock Exchange Bldg., Chicago, Ill. S. E. Vitaitis, 119 E. Centre str., Shenandoah, Pa.

Severos kalendorius 1913 m. galima gauti dykai. Imkite jį pas aptiekorių.

Nieks nera liuosas

nuo nesmagaus galvos skaudėjimo, atsitinkančio kartais visai nepatogu laikui. Vienok nėra reikalo jį kentėti. Imkit

SEVEROS PLOTKELES NUO GALVOS SKAUDEJIMO IR NEURALGIJOS

(Severa's Wafers for Headache and Neuralgia) Kaina už dėžutę 25c

SEVEROS BALSAMAS PLAUCZIAMS

(Severa's Balsam for Lungs) pasiuloma ir patariama, pasiremiant jo nuopelnais, gydymui

kosulio, užkimo, krupo, kataro ir daug kitokių kvėpavimo organų, ypatingai jeigu buva kosulys. Kaina 25c ir 50c.

SEVEROS BALSAMAS GYVASTIES

(Severa's Balsam of Life) buvo gerai išbandytas daugelyje atsitikimų. Reik tik gero išmėginimo, kad jis parodytų savo geras pasekmes. Pagelbsti nuo užkietėjimo, negromulivimo, dišpepsijos, apsnukimo jaknų, atsirugimo, išputimo, lyginai nuo daugelio kitų vidinių, jaknų ir žarnų ne sveikumų. Kaina 75 centai.

Reikalaujami gyduolių nuo aptiekorių, reikalaukit Severos. Jis jas turi. Nepriimkit kitokių. Jeigu jis nenorėtų jį jums duoti, rašykit stačiai mums, klausdami patarimo ir prašydami gyduolių

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SLA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI. 92 kp. SLA., Courtney, Pa. laikys susirinkimą nedėlioj 2d. vasario, 1913 m., D. Lėkavičiaus svetainėje. Prasiėdīs 2 val. po pietų. Pribukite visi nariai. Komitetas.

35 kp. SLA., Wilkes Barre, Pa. laikys mėnesinį susirinkimą vasario 9 d., 2 val. po pietų, nedėlioj, F. Kavaliusko svetainėje, 57 Bank ir kampas Stanton gt. Malonėkite visi draugai pribukti ir kiekvienas atsivesti nors po vieną naują narį prisirašyti prie SLA. Rašt. M. P. Botryriūtė.

213 kp. SLA., Brooklyn, N. Y. laikys savo susirinkimą nedėlioj, 2 d. vasario, 1913, nuo 3 val. po piet, P. Draugelio salėje, 73 Grand str., Brooklyn, N. Y.

CHICAGOS LIETUVIAMS ŽINOTINA!

Tautiška Simano Daukanto Draugija savo mėnesiniame susirinkime sumazinio įstoji mokestį pusiau kaip lyg šiol buvo, idant tuo būdu davus progą geriaus vyrams lietuviams ir Draugijai prisirašyti. Sim. Daukanto Dra. ja yra sena ir plačiai žinoma Chicagoje. Apart broliškos pašalpos ligoje Simano Daukanto Draugija užlaiko didelį knygyną su visokio turinio kniginomis, kurias skaityti Draugijos nariams duoda vėltui. Visi Lietuviai kviečiami šion Draugijon prisirašyti. Susirinkimai laikomi kas prmas nedėldienis kiekvieno mėnesio tuoj po pietų Lėkio svetainėje, 3301 So. Morgan str., Chicago, Ill. Norintieji prisirašyti turi ateiti ir išpildyti aplikaciją.

KIEKVIENAM PRIEINAMAS

Šitas gražus 1M. 21 atkmeniu Railroad laikrodėlis rankinėje užsakomas, nustatomas. Aplėditi auksu ant 20 metu duobėtaivi dangteliai-virsai, puikiai išpjaustytas. Absolutiškai tikras laikrodis, ypatė pritaikytas prie geležinio žmoni, kurie reikalauja užtikrinamo laikrodžio. Garantuotas ant 20 metu. Ypatinga dėvina: mes pasiūnime ta laikrodėli ant kiekvieno adreso. C. O. D. 88-78 ir užtikročiame ekspreso lėšas, sudėliodami privilegija pilno ištyrimo. Jaigu neatrašite, kad jis ne visiškoji užgandina ir ne toks yra. Taip pagarbin ta, nemokekte nei vieno cento. Atmintkite, jus pamašiai užmokečtumete už ta pati laikrodėlį \$25.00, pirkdami no kokio besūžiško parduotojo. Labai puikus AUKSU aplėtas LENCIGULIS su prikaltaikiu už DYKĄ prie kiekvieno laikrodžio.

EXCELSIOR WATCH CO. 908 Athenaeum Bldg. CHICAGO, ILL.

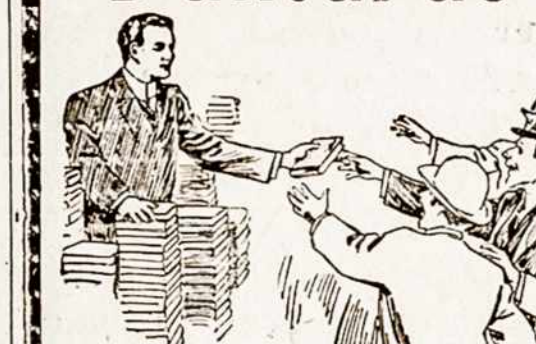
TEISINGIAUSIA AGENTURA

Siunčiu piningus į visas svieto dalis greitai ir pigiai. Parduodu laikvortus ant geriausių laivų. Išvažiuojantiems parupinam pasportus per rubežių su konsulio paliudijimu.

K. Jurgeliunas 233 Broadway, So. Boston, Mass.

Skaityk naujaisio mokslo knyga apie sveikatą ir ką reikia daryti apsirgus.

"Daktaras"

SZITOJ KNYGOJ „DAKTARAS“ netile pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsilydyti, bet taip pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsigauti.

KNYGOJ „DAKTARAS“ labai daug aprašo apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą ir aliskial, atvirai taip išdėstinėja, jog kitose knygose apie tokias paslaptības negalite atrasti. Šita knyga kiekvienam vyrui ir moteri labai reikalinga turėti, kad žinotų kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laikinai gyveniti. Čion visą reikalingą agrašyti, bet tik perskaityt knyga atsinaite. SZITA KNYGA ilnstruota puikiais moksliniais paveikais ir apie žmogaus kūno sudavajimą, su visomis paslaptībomis. Apie MEILES DALYKUS „Daktaras“ nemažai rašo. YPATINGAI serganti, nusilpėję, suklintę, pasigdingę per jaunystės klaidas ir varginami visokiomis kaip paprastomis šviežiomis teip užsimečiusiomis ir užsikrečiomis ligomis, šioje knygoje atrastie tikrų rodę. JEI sergt ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipies prie tokio nors gydytojo, arba vartosi vaistus, reikia perskaityt knygą „Daktaras“, nes didieis daugybė žmonių, kurie tik perskaitė šią knygą išsilydė. TODEL kad ta knyga dėl labo visomenėis išduota, tai kiekvienas ją apturės visai davanai, kuris tik atsijų keletą stampų už prisuntimų. REIKALAUK dar šliandien, iškerpant šitų apgarsnimų ir adrešuo: tep: The PHILADELPHIA M. CLINIC, 1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.

REIKALAUK dar šliandien, iškerpant šitų apgarsnimų ir adrešuo: tep: TEMYKIT, VYRAI IR MORYSI Kad sergt, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalauji gero specialisto pagėbos, kad trumpam laikui būtumė išsilydyti, tai atsiskaie prie Profesionališko Daktaro, P. M. Klinikos, aprašant savo ligą lietuvišką kalbą. Atsilankantiems asabiškai ofiso valandos yra šitos kasdien: Nuo 10 rytu iki 4 p. Nedėl. nuo 10 iki 3, o Uar. ir Pėn. valand. nuo 6 iki 8.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių „Lenkiškų-Lietuviškų Vaisių“. Ypatingos Gyduoles:

Geriausia Gyduole nuo Strenų skaudėjimo Deginimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kataros Užsaldymo Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Mešlungio Skausmo krutineje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumc sprando Skaudėjimo: Sõnuose Rankų ir Kojų

Jeigu sergate užsimečiusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti ne daktarai, ne ligonbučiai, arba paslėptomis ligomis, aprašykite man savo nesveikumi gerai ir aiškiai (be užslėpimo), nes čion eina netik apie tavo scekata, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbinas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties. Užtai nesigedyk ir nebujuk, rašyk teisybė, o melai suteiksiu rodą ir prisijisiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prek' labai mažą. Reikia rašyti aiškūs stačiai pas mane, pridodant visados 2 c. markų ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mės reikalaujame cerų agent kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkese. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarb duodame kuogeriausia. Tuigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviskas storinikas privalo užlaikyti visada mūsų puikus Lietuviškas gyduoles savo štruose ant pardavimo, kad mūsų tautiškie reikalaudami zalet, pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalauji išduoti pinigų dovanti kokioms nors apgavikioms sote aplinkese. Norintieji, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite m sy tyras Lietuviškas gyduoles, kurias m s gvarantuojame. Rašykite po antrašči: ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

50.000 Katalogų DYKAI!

Prisiųsk už 3c stampą, o apturėsi didžiausią lietuviškąjį katalogą LAIKRODŽIŲ, ŽIEDŲ ir visokių aukso ir sidabro daiktų. Siunčiam ir visas dalis svieto. Mūsų katalogas perstato didžiausią Aukso ir Sidabro Krautuvę, todėl lengva iš jo bile kas pasirinkti. Tokis katalogas turi rasti kiekvieno lietuviuo stuboj, nes jis apsaugoją žmones nuo apgavikų. Reikalaukite tuojau. J. P. Tuinila, 222 Washington St. BOSTON, MASS.

Lietuviai kreipkitės pas savąjį. Teisingiausia agentura

Laivakorčių ir piningų siuntimo Firma, jau dvidešimtis septyni metai kaip parduodame laikvortus ant exprensių ir pačvųjų laivų, pagal kompanijų preke, ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parupinam prašportus per rubežių su konsulio paliudijimu. Patarimai kuo teisingiau si ir dykai. Siunčiam piningus į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai Teptgi išmainom pagal dienos kursą. Darome visokius notariškis paliudijimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatingai arba per laišką, nes vienatine Brooklyn lietuviška agentura J. J. Paukštis & Co 120-124 Grand St. - - - Brooklyn, N. Y. Telephone 2427 Greenpoint.

J. SKRITULSKAS

NOTARIJUS IR AGENTAS Uzlaike geriausius gerimus ir cigaras. Parduodu laikvortus ant visų linijų, kur tik turis noris ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu piningus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių piningus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavėdimus daly ir atlieku visokių reikalus su Maskolijos valdžia. Uzlaike svietinai mitingams ir veselėjims. Iš tolesnį miestų medžiui atsiskaiti per laišką ant žemiaus paduoto adreso: JOHN SKRITULSKAS 26 Broad Street New Britain, Conn. Telephone No. 550

DR. A. L. YUŠKA

Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų. Valandos: Nuo 9 iki 11 šrytu, Nuo 3 iki 5 po piet, 7 iki 9 vakare. Gyvenimas ir ofisas: 1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

GERA PROGA.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis \$1.00 be mokiniojo (apdaryta) /AIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityt ir rašyt bemokiniojo 15c. /ARITMETIKA mokintis rokundę be mokiniojo su pavėtikais (apdaryta) 35c. /TAUJAS BUODAS mokintis rašyt be mokiniojo 10c. Viso \$1.60. Kas atsijų iškerpęs šitų apgarsnimų iš "Tėvynės" ir \$1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 knygas ant 60 c. pigiaus. P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Akis I szazgaminuoju dykai

Pritaikant Stiklus H. S. STONE Akis specialistas Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare. Nuo 7 iki 9 vakare. 399a Broadway, arti E. str. So. Boston, Mass.

SVELATA BRANGLIAUSIS ŽMOGAUS TURTASI. Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatis! Jei nuo keliošikos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTEIKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNORAS kurio dika yra apsaugoti savo vienuotis nuo visokių apgavikių išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekerpomis gyduolėmis nu visokių ligų ir humo silpnybių. LIETUVIŠKA APTEIKA savo ligų metų pritrimum išrado daugybę specialisų gyduolių, sutaisyti iš svečiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekingai gydančių įvairias ligas. Tarsė liųv aptiekos sandelyje sutaritos ir gautomos stancios gyduoles: Krauo Valandias... \$1.00 Nuo galvos skaudėjimo... 10c ir 25c Gyvatis... 15c Nuo kojų nuovargio... 10c ir 25c Nervų Stiprinantis... 50c ir 1.00 Nuo darytų gėlimo... 10c Viskas 8d. Vidurius... 50c ir 1.00 Nuo perkūmo... 25c Plaukų stiprinantis... 25c ir 50c Skausmų atpimimas... 25c ir 50c Inimentas arba Expelleris... 25c Nė kosulio... 25c ir 50c Nuo plauko šilumos... 25c Nuo perklės skaudėjimo... 25c Nuo plauko šilumos... 25c Del žaizdų solivras... 25c Nuo kirmėly... 50c ir 1.00 Nėgelkos del kepimo... 25c Nuo lėkėly ligu... 50c ir 1.00 Blakni namoitojas... 10c Nuo dusulio... 25c Del žaizdų solivras... 25c Nuo kirmėly... 50c ir 1.00 Antarinas doviernastis... 25c Antiseptiška medis... 25c Nuo kojų prakaitavimo... 25c Nuo vėluviravimo... 25c Gydanči medis... 25c Istoria del žaizdų... 25c ir 50c Antiseptiškas muilas... 25c Prickos del dantų... 25c Gumbo lasai... 50c ir 1.00 Lengvi namoitojas... 10c Speciališka Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynios 25c. Taippat iš Lietuvos paragabotos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknis ir t. t., kolio tik yra žinomos ir žmonių vartojamos. Reikalaukite prisuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais - - - Kreipiantiems per laišką arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jaigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į Lietuvišką Aptieką. VINCAS J. DAUNORA, Apteikoris, 229 Bedford Avenue Kamps North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

Reikalaukite prisuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais - - - Kreipiantiems per laišką arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jaigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į Lietuvišką Aptieką.

VINCAS J. DAUNORA, Apteikoris, 229 Bedford Avenue Kamps North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

TIKRAS GYDYTOJAS Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D. Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphiajioj.

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Atsišauksiems iš toliaus per laišką suteikia daktarišką rodą dovana. Atėjusiems į ofisą ištiri geriausias ligas ir duodu savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi gerą medikaliską praktiką, kaip tai: parbalges Medikaliską Universitetą, buvo miestavų daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir turėjo praktikšką mokslą didžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Darbaro visokias ligas su gyduolėmis, darimu operacijų ir su elektrą. PASARGA: Jeigu mislįj gydylis per laišką, tai šaukis tiesiog pas mane, nes aš, budamas lietuvis, suprantu kalbą ir jusų rašymą. Kas iš to, jeigu atsiskaukt per laišką pas kokio svetimtancio daktaro, juk jis jusų kalbos nesupras ir jusų laišką neperskaitys. Teisybė, toksai daktaras atsijus jums keliatą butelį su turbuotu žistu vandeniu, kuris jums nei blogo nei gero nepadarys, o užmokesį atims, kaip ir už tikras gyduoles. Užtai nemėtyk darmais savo sunkiai užiprocovuotus piningus. Aš nelaikeu savo ofiso net tluočiu nei raštinku ir nei aptiekoriu. Jei kas atsiskaukia laišką pas mane, tai aš pats perskaitau tą laišką, ištiri ligą ir jeigu reikalinga, tai tada pasiunčiu gyduoles. Turiu šimtus padekavoniu. Kelias čionai talpinu: Aš, Juozapas Sivilba, 1011 Carlon st., Philadelphia, Pa., dang daktaru atlinkian, o nel vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagalba X-ray mane išgydė. Istariu širdingą ačiū. Petras Salius, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris ilgai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skriaplavimą, skaudėjimą paširdžiu ir krutinėje. Kuomet atsiskaukian pas daktarį Ignotą Stanku ir šitai jis išgydė mano moterį su pirmu pasiuntimu gyduoliu. Dabar didžiai širdingai ačiū už geras gyduoles. Dieve duok jam ilgą amžių, kad galėtu ir kitus sergančius gelbėti. Iš Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd st. Mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo veido, slinkimo plauku, greitio supykimo ir išgėčio. Julė Daidlidentė. Tos padekavonės yra įdėtos su pavėlijimu pažiū pacijentu. Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D. 1210 So. Broad st., - Philadelphia, Pa. Ofiso valandos: Nuo 9 iki 11 diens, nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

BR. "PAIN-EXPELLER" RICHTER'S

Jeigu turi skaudančią nuagrą kankinant reumatizmui arba kitokių skaudėjimų, kuris tavo vargina tai mėgink Dr. Richter's „Pain-Expeller“. Tuojau tau palengvės ir jusiesi tuojuas smagesniu, jeigu tiktai vartosi ryte ir vakare tepant skaudančias vietas, išvargs tuo skausmus lauk. Kad laikytum nuolatos bonką namuose, nes kiekvienam laikui ir nakti negalima gaut, o tas pagelbės tau ir tavo šeimynai reikale. Gerai dėl bile skausmo, kaip tai: reumatizmo, nikteljėjimo, neuralgijos, nudėgimo, bei skaudančių vietių ant kūno. Gali gaut visose aptiekose po 25c. ir 50c. Dabok kad but inkaras ant bonkos, tai tas yra tikras. F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Str., NEW YORK.

Lietuvizska Aparatu Dirbtuve.

Guodotinoms tautiškomis ir bažnytiniems draugystėms išdirba: Kurunas, Amerikoniškas vėliavas, sarpas, juostas, ženklelius, kepurės ir maršalkoms parėdus, teipgi visus bažnytinius aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog jusų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei. T. Andruszewicz 1421 Division St. Chicago, Ill. netoli Milwaukee Ave.